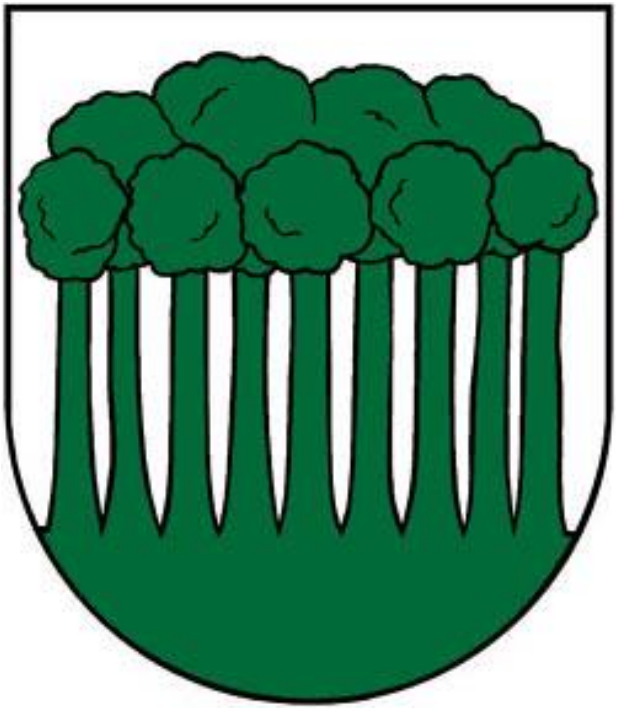
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019 – 2023

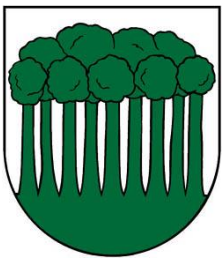

Názov:	**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019-2023**
Územné vymedzenie:	Obec Povina
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	od do 31.12.2023
Verzia[1]:	1.0
Publikovaný verejne dňa:	
Vypracoval:	RNDr. Radomír Babiak, PhD., www.dokumentypreobce.sk

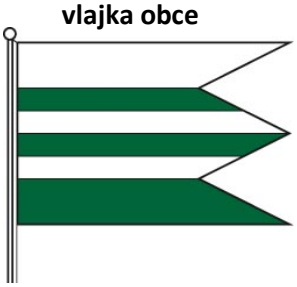
[1] Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Povina

Erb obce

vlajka obce

Základné údaje

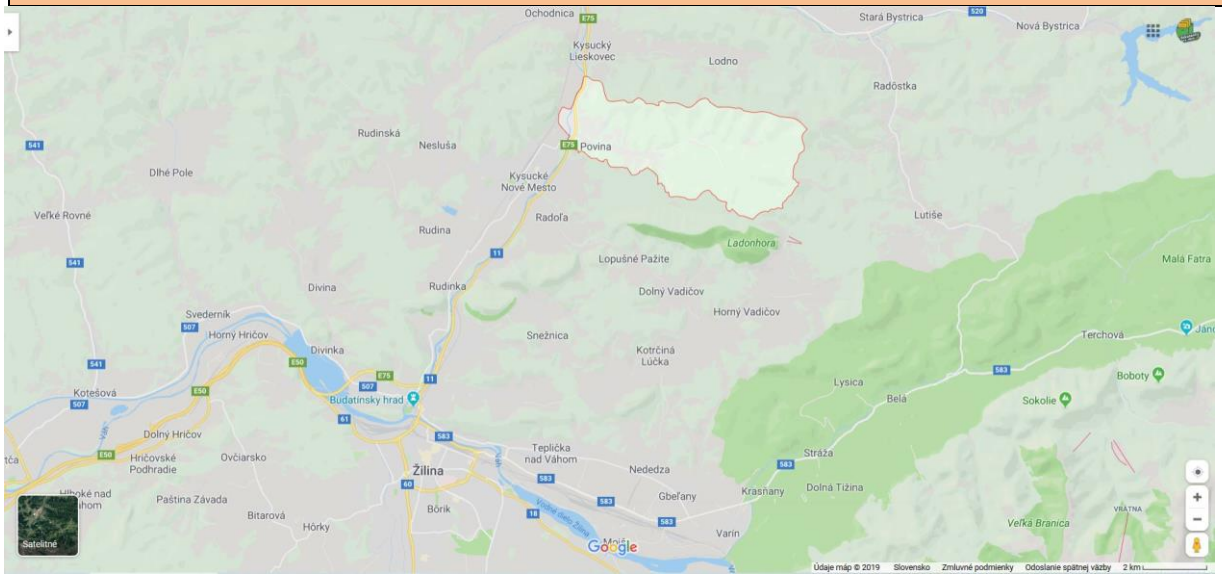
Samosprávny kraj:	Žilinský
Okres:	Kysucké Nové Mesto
Historický región:	Kysuce
Poloha obecného úradu:	49°18´47´´ s.g.š. a 18°48´19´´ v.z.d.
Nadm. výška pri obec. úrade:	360 m.n.m.
Rozloha katastra:	1 913 ha
Počet obyvateľov:	1 166 k 31.12.2018
Hustota obyvateľstva:	61 obyv./km^2
PSČ:	023 33
Evidenčné číslo vozidiel:	KM

Oficiálne kontakty

	Obec Povina
Adresa:	Obecný úrad č. 155 023 33 Povina
Web:	www.obec-povina.sk
Email:	obecpovina@stonline.sk
Telefón:	041 / 421 14 21
IČO:	00 314 200

Návrh

Poloha obce

OBSAH

ÚVOD 5

ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE POVINA NA ROKY 2019-2023 6

ANALYTICKÁ ČASŤ 9

ZOZNAM ANALYZOVANÝCH VÝCHODISKOVÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV A DÁT 10
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA 11
História obce 11
Prírodné pomery 12
Kvalita životného prostredia 13
Ochrana prírody a krajiny 13
Odpadové hospodárstvo 13
Ochrana proti povodniam 14
Obyvateľstvo 14
Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva 14
Veková štruktúra 17
Národnostná a konfesionálna štruktúra 18
Vzdelanostná štruktúra 19
Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva 19
Zamestnanosť 20
Nezamestnanosť 21
Domový a bytový fond 25
Dopravná infraštruktúra 25
Technická infraštruktúra 26
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby 26
Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport 28
Administratívno-správne služby 29
Hospodárske pomery 29
Polohová atraktivita územia 29
Organizačná štruktúra ekonomiky 30
Poľnohospodárstvo, lesné a pozemkové hospodárstvo, priemysel 30
Cestovný ruch 31
Finančná analýza 32
Prehľad majetku a zdrojov 33
Analýza príjmov a výdavkov 33
Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR 35
Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií 37
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA 39
Členstvo obce v organizáciách 40
Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020 40
STEEP analýza 42

Návrh

A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA 43
SWOT analýza 43
Kľúčové faktory a disparity územia 44

B-STRATEGICKÁ ČASŤ 45

STRATEGICKÁ VÍZIA A STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE 46
STRATÉGIA ROZVOJA 47

C-PROGRAMOVÁ ČASŤ 50

OPATRENIA, PROJEKTY A AKTIVITY PODĽA PRIORITNÝCH OBLASTÍ 51
SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOPADOV 55

D-REALIZAČNÁ ČASŤ 62

AKČNÝ PLÁN OBCE 63
ADMINISTRATÍVNE, ORGANIZAČNÉ A INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE PHSR 65
STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE 65
SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA 66

E-FINANČNÁ ČASŤ 67

INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN 68
MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA A FINANČNÝ RÁMEC 69
SYSTÉM HODNOTENIA A ZARAĎOVANIA PROJEKTOV DO FINANCOVANIA 74

ZÁVER 75

PRÍLOHY 76

ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR 77
ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR 77
ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR 78
AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHĽADOM NA 2 ROKY 79
ZOZNAM TABULIEK, GRAFOV A FORMULÁROV 82

Návrh

dokumenty pre obce.sk

Úvod

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome milénií a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.
Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019-2023“ (ďalej len „PHSR“) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie stanovuje strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. Týmto programom sa uskutočňuje podpora rozvoja na lokálnej úrovni s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Ide o program cielených opatrení, navrhnutý pre stimulovanie rozvoja obce v strednodobom horizonte.
Cieľom tohto dokumentu je navrhnúť funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce so zreteľom na potreby jej obyvateľov. Tento dokument formuluje tak strategické ciele, ako aj konkrétne opatrenia a aktivity, realizáciou ktorých budú tieto ciele naplnené. PHSR nie je uzavretý dokument bez možnosti zmien. Práve naopak, je dokumentom živým, otvoreným, ktorý môže byť v prípade potreby kedykoľvek aktualizovaný, doplňovaný a upravovaný. Jeho význam a využitie spočíva predovšetkým v tom, že je spracovaný na základe prieskumu názorov a potrieb volených orgánov obce, jej obyvateľov, záujmových skupín, ako aj za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov.

Návrh

Ambíciou dokumentu je podať odpovede na tri základné a najdôležitejšie otázky:

1. Akí sme a kde sa nachádzame?
2. Kam sa chceme dostať?
3. Ako sa tam dostaneme?

Cieľom analytickej časti je identifikácia rozvojových faktorov a disparít obce (akí sme a kde sa nachádzame). Následne je v strategickej časti sformulovaná vízia, ktorá dáva odpoveď na druhú otázku (kam sa chceme dostať). Spôsob ako sa tam dostať je stanovený v stratégii rozvoja, ktorej úspešné naplnenie bude závislé od úspešnosti realizácie opatrení a aktivít, definovaných v programovej časti dokumentu.
Pri vypracovaní tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa zohľadnili priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých jeho obyvateľov. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Zámer spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019-2023

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019-2023
Forma spracovania	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019-2023 (ďalej len „PHSR 2019-2023“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov. PHSR bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými tak v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, ako aj v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.
Riadenie procesu spracovania	Za riadenie procesu spracovania zodpovedá riadiaci tím zložený zo zástupcu obce a zhotoviteľa. **Členmi riadiaceho tímu sú**: **Za obec:** PhDr. Alena Dudeková – starostka obce **Za zhotoviteľa:** RNDr. Radomír Babiak, PhD. – externý odborník Riadiaci tím zodpovedá za: - celkovú koordináciu spracovania PHSR 2019-2023, - zostavenie Zámeru spracovania PHSR, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickej vízie, - vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania), - spracovanie akčného plánu na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky, - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie.
Obdobie spracovania	Júl – august 2019
Financovanie spracovania	Z rozpočtu obce.

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Návrh

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR (2019)												
Mesiac	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**
Úvod							X					
Analytická časť							X					
Strategická časť							X					
Programová časť							X	X				
Realizačná časť							X	X				
Finančná časť								X				
Záver								X				

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule	áno		
Internetové stránky	áno	áno	áno
Obecné noviny			
Obecný rozhlas	áno		
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi		áno	áno
Návšteva v území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie			
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Dotazník pre záujmové skupiny			
Dotazník pre širokú verejnosť			
Pracovné skupiny	áno	áno	áno
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby	áno	áno	áno

Návrh

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu

Úvod

táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov, týkajúcich sa vymedzeného územia,
- zámer spracovania PHSR.

Analytická časť

táto časť zahŕňa:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),

- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Strategická časť
táto časť zahŕňa:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Programová časť
táto časť zahŕňa:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Realizačná časť
táto časť zahŕňa:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Návrh

Finančná časť
táto časť zahŕňa:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver
táto časť zahŕňa:

- informáciu o schválení a zverejnení PHSR.

Prílohy
táto časť zahŕňa:

- Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR,
- Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva),
- Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR,
- Príloha č. 4 – Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky.

Analytická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Návrh

Analytická časť PHSR obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie – analýzu aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Definuje vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019-2023 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	**Platnosť dokumentu**	**Úroveň dokumentu**	**Zdroj**
Územný plán obce Povina	priebežne	lokálna	Obecný úrad Povina
Povodňová dokumentácia obce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Povina
PHSR Žilinského samosprávneho kraja 2014-2020	2014-2020	regionálna	http://www.zilinskazupa.sk
Územný plán VÚC Žilinského kraja	priebežne	regionálna	http://www.zilinskazupa.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	národná	www.telecom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 - návrh	2020	národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	od 2001	národná	www.telecom.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Návrh

Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	**Zdroj údajov**	**Webová stránka**
Obyvateľstvo	Obec Povina Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky Mestská a obecná štatistika Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.obec-povina.sk www.statistics.sk www7.statistics.sk datacube.statistics.sk www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Bývanie	Obec Povina Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.obec-povina.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Hospodárstvo	Obec Povina Databáza regionálnej štatistiky Štatistický úrad SR Obchodný register Živnostenský register	www.obec-povina.sk www7.statistics.sk www.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Povina	www.obec-povina.sk
Zdravotníctvo	Obec Povina	www.obec-povina.sk
Sociálna sféra	Obec Povina Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.obec-povina.sk www.upsvar.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Návrh

A.I Analýza vnútorného prostredia

História obce

História obce Povina sa spája s históriou a územím regiónu Dolných Kysúc. Koncom staršej doby železnej ohrozovali územie nositelia iných kultúr, preto obyvatelia začali stavať útočiskové hradiská – napr. na vrchu Ľadonhora, kde obrancovia vybudovali v nadm. výške 1000 m približne 400 m dlhé valy z vápencových balvanov.

Prvá písomná zmienka o obci Povina pochádza z roku 1438 zo súpisu majetku budatínskeho panstva. Obec vznikla po stiahnutí roztrúseného slobodného obyvateľstva z Černatína a okolitých vrchov do doliny. Osada sa bránila poddanstvu, ale neskôr „bola povinná sa skloniť do jarma poddanstva“. Odtiaľ pochádza aj názov Povina. Počas maďarizácie bol jej názov zmenený na Gerebes. V roku 1598 mala obec 10 domov a mlyn.

O osade Tatarovce sa zachovala prvá písomná zmienka z roku 1699 písaná švabackolatinským písmom. K obci patrila aj osada Kamaduše, ale 14.mája 1929 vyhorela a úplne zanikla. V roku 1868 vznikla v obci prvá škola v dome miestneho starostu J. Drugu. Veľký kultúrno-historický význam má pre obec vidiecka pamiatková zóna v osade Tatarovce.

Osada Tatárovci – areál ľudovej architektúry – je zapísaný v Zozname kultúrnych pamiatok Slovenska. Označujú ju ako Dolnokysucký Vlkolínec. Nachádza sa v juhovýchodnej časti katastrálneho územia, na samom konci dediny, v nadmorskej výške 470-540 m. Osada je rozsiahla. Má charakter podhorskej osady. Nachádza sa tu viacero pôvodných drevenic a hospodárskych objektov, z ktorých niekoľko je už v rozvalinách. Tie, čo sa zachovali, sú ukážkou naozajstnej symbiózy človeka a prírody. Pomedzi jednotlivé stavby je množstvo zelene. Nachádza sa tu množstvo starých, pamätných stromov, predovšetkým lipy a jasene. Dve z najstarších líp s priemermi kmeňov 150 cm stoja pri kamennom kríži a drevenej zvoničke a spoločne vytvárajú významnú dominantu osady. Zvonica je zo začiatku 20. storočia. Vysoký kamenný kríž s umučením je dielom ľudových umelcov. Osada predovšetkým pozostáva z objektu ľudového zrubového domu č. 210, zvonice a hájovne Matúša Čáka.

V roku 1903 na podnet prvého starostu a učiteľa Jozefa Drugu bola postavená malá kaplnka. Kaplnka bola zasvätená korunovácií Panny Márie. Charakter kostola nadobudla po rekonštrukcii a slávnostnom vysvätení v júni roku 1988.

V skratke:

- 1438 – prvá písomná zmienka o obci
- 1598 – obec má 10 domov a mlyn
- 1699 – prvá písomná zmienka o osade Tatárovci
- 1784 – v obci je 35 domov, 44 rodín, 249 obyvateľov
- 18 stor. – postavená kaplnka Panny Márie
- 1828 – 104 domov, 920 obyvateľov
- 1833 – v obci na choleru zomrelo za jeden deň 77 obyvateľov
- 20 stor. – obnovená kaplnka Panny Márie
- 1910 – obec má 715 domov
- 14. mája 1929 úplne vyhorela a zanikla osada Kamaduš
- 1945 – do tohto roku bola obec spojená s Kysuckým Novým Mestom kompou
- 1960 – obec sa stáva súčasťou okresu Čadca (do tej doby patrila k okresu Kysucké Nové Mesto)
- 1970 – obec má 310 domov, 1380 obyvateľov
- 1983 – cez Kysucu postavený betónový most
- 1991 – obec má 322 domov a 1085 obyvateľov (www.obec-povina.sk).

Blazón erbu obce: v striebornom štíte z pažite vyrastajúcich deväť prirodzených listnatých stromov s malými okrúhlymi prekrývajúcimi sa korunami – všetko zelené (ide o symboliku miestneho lesného chotára podľa odtlačku pečatidla obce z konca 18. stor.).

Návrh

Prírodné pomery

Geologická stavba územia nie je veľmi pestrá. Takmer celý kataster obce sa nachádza vo flyšovom pásme, tvorenom kriedou a paleogénom vonkajších Karpát. Vyskytujú sa tu najmä ílovce, pieskovce s glaukonitom a slieňovce. Do južnej a juhovýchodnej časti katastra zasahuje bradlové pásmo, ktoré je tvorené vápnitými pieskovcami, škvrnitými vápencami, rádiolaritmi a hľuznatými vápencami (kysucká sekvencia).

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty a dvoch oblastí: malé územie v západnej časti katastra obce patrí do oblasti Slovensko-moravské Karpaty, celku Javorníky, podcelku Nízke Javorníky, časti Kysucká kotlina a geomorfologickej oblasti Kysucká kotlina. Väčšina katastra obce patrí do oblasti Stredné Beskydy, celku Kysucká vrchovina, podcelku Vojenné a geomorfologickej jednotky Vojenné. Južná a juhovýchodná časť katastra patrí do oblasti Stredné Beskydy, celku Kysucká vrchovina, podcelku Kysucké bradlá a geomorfologickej jednotky Kysucké bradlá.

Hydrologicky patrí kataster obce do úmoria Čierneho mora a povodia Váhu. Sústavu vodných tokov v území tvorí predovšetkým rieka Kysuca a Povinský potok. Okrem nich sa tu nachádza aj Kanový potok a Sidorovský potok. Tie majú niekoľko ďalších menších prítokov. Rieka a potoky na území obce majú dažďovo-snehový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v marci až apríli (s najvyššími prietokmi v marci) a najnižšiu v septembri. Kataster obce leží v hydrogeologickom rajóne PQ 028 (Paleogén a kvartér povodia Kysuce).

Kataster obce patrí do troch klimatických oblastí: nižšie položené územie Kysuckej kotliny v západnej časti katastra patrí do mierne teplej oblasti, klimatického okrsku M5 (mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, kotlinový). Stredná časť katastra patrí do mierne teplej oblasti, klimatického okrsku M7 (mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový, s priemernou júlovou teplotou nad 16 °C

a počtom letných dní menej ako 50). Východná, vyššie položená časť katastra patrí chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C, priemernou januárovou teplotou okolo -6 °C a priemernou ročnou teplotou vzduchu okolo 4 °C. Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v rozpätí cca 800-1000 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 60 mm, v júli 100-120 mm.
Z pôdnych typov sa v katastri obce nachádzajú najmä kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre a tiež kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné. Okrem nich sa tu v kotline v povodí rieky Kysuca nachádzajú fluvizeme glejové.
Z hľadiska fytogeografického členenia patrí kataster obce do bukovej fytogeograficko-vegetačnej zóny, flyšovej oblasti a dvoch okresov: západná časť katastra (vrátane Kysuckej kotliny) do okresu Javorníky, východná, vyššie položená časť do okresu Kysucká a Oravská vrchovina. V stromovej etáži sa v hojnom počte vyskytujú buk lesný, javor horský, smrek obyčajný, jedľa biela, borovica lesná, breza previsnutá, lipa malolistá, lipa veľkolistá a ďalšie. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie do provincie listnatých lesov, podkarpatského úseku. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný a líška obyčajná.

Kvalita životného prostredia

Ochrana prírody a krajiny
Z aspektu územnej ochrany prírody leží kataster obce Povina v území s I. stupňom ochrany prírody a krajiny (ktorým je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny územie celej Slovenskej republiky). Priamo v katastri obce sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia ani prvky ochrany prírody s 2. alebo vyšším stupňom ochrany. Najbližšie maloplošné chránené územie je prírodná rezervácia Ľadonhora s 5. stupňom ochrany, ležiace južne od katastra obce Povina. Z pohľadu veľkoplošných chránených území sa najbližšie ku katastru obce nachádza Chránená krajinná oblasť (CHKO) Kysuce – východne od obce. Najbližší národný park je NP Malá Fatra (juhovýchodne od obce). Z hľadiska ochrany vôd zasahuje do katastra obce Povina chránená oblasť pre odber pitnej vody – Chránená vodohospodárska oblasť Beskydy-Javorníky a tiež ochranné pásmo vodárenského zdroja.

Odpadové hospodárstvo
Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami zákona NRSR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Na zber zmesového komunálneho odpadu sa používajú 110 l alebo 120 l KUKA nádoby a 1100 l maloobjemové kontajnery (MOK). Triedený zber odpadov je zabezpečený prostredníctvom MOK, veľkoobjemových kontajnerov alebo špeciálnych nádob na triedený zber (tzv. polopodzemné kontajnery), ktoré sú rozmiestnené na území obce. Zber jednotlivých druhov odpadu zabezpečujú zmluvné organizácie.

Návrh

Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálnych odpadov pre domácnosti

Názov odpadu	Kategória O-ostatný N-nebezpečný	Frekvencia zberu
zmesový KO	O	1 x za 2 týždne
papier	O	podľa potreby
sklo	O	podľa potreby
viacvrstvové kombinované materiály	O	podľa potreby
plasty	O	podľa potreby
kovy	O	podľa potreby
biologicky rozložiteľný komunálny odpad	O	kompostovanie v domácich kompostéroch (rodinné domy) a v obecných kompostéroch (obec)
elektroodpad, batérie a akumulátory	N	2 x ročne
objemný odpad	O	2 x ročne
drobný stavebný odpad	O	podľa potreby
odpad s obsahom škodlivých látok	N	2 x ročne

Zdroj: Program odpadového hospodárstva obce Povina 2016-2020

Ochrana proti povodniam

Z hľadiska manažmentu povodí sa v katastri obce Povina nachádza viacero problémových lokalít s potenciálom záplav – ide o niektoré úseky na toku Povinského potoka, ktoré pri prívalových alebo výdatných, dlhotrvajúcich dažďoch občas vytvárajú problémové situácie. Tok Povinského potoka je v obci v časti od jeho ústia do riek Kysuca až po lokalitu Uhliská regulovaný.

Návrh

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Povina za posledných 10 rokov. Počet obyvateľov sa v tomto období zvýšil o 23 (z 1 143 v roku 2009 na 1 166 v roku 2018).

Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

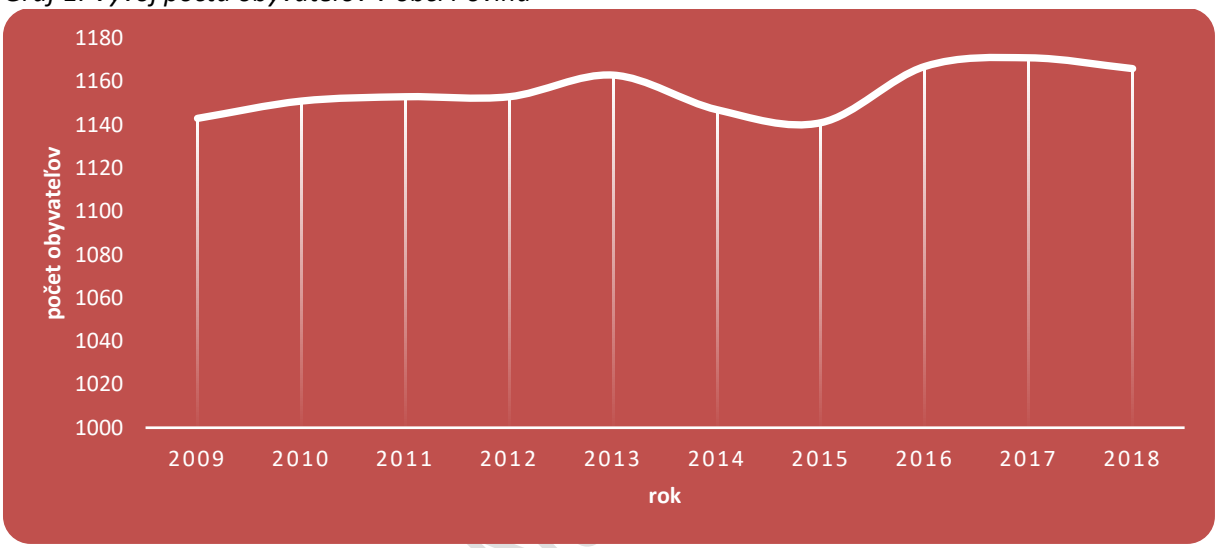
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvateľov (k 31.12.)	1143	1151	1153	1153	1163	1147	1141	1167	1171	1166
Živonarodení	11	8	16	13	13	8	7	10	12	16
Zomrelí	12	10	16	14	14	19	16	9	14	10
Bilancia prirodzeného pohybu	-1	-2	0	-1	-1	-11	-9	1	-2	6
Prisťahovaní	22	25	25	16	21	12	15	38	22	8
Vysťahovaní	7	15	8	15	10	17	12	13	16	19
Migračné saldo	15	10	17	1	11	-5	3	25	6	-11
Bilancia celkového pohybu	14	8	17	0	10	-16	-6	26	4	-5
Hr.m. živorodenosti (‰)	9,6	7,0	13,9	11,3	11,2	7,0	6,1	8,6	10,2	13,7
Hr.m. úmrtnosti (‰)	10,5	8,7	13,9	12,1	12,0	16,6	14,0	7,7	12,0	8,6
Hr.m. prirodzeného prírastku (‰)	-0,9	-1,7	0,0	-0,9	-0,9	-9,6	-7,9	0,9	-1,7	5,1

Hr.m. imigrácie (‰)	19,2	21,7	21,7	13,9	18,1	10,5	13,1	32,6	18,8	6,9
Hr.m. emigrácie (‰)	6,1	13,0	6,9	13,0	8,6	14,8	10,5	11,1	13,7	16,3
Hr.m. migračného salda (‰)	13,1	8,7	14,7	0,9	9,5	-4,4	2,6	21,4	5,1	-9,4
Hr.m. celkového prírastku (‰)	12,2	7,0	14,7	0,0	8,6	-13,9	-5,3	22,3	3,4	-4,3

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné prepočty

Vývoj počtu obyvateľov obce Povina za ostatných 10 rokov má mierne rastúci trend. V porovnaní s rokom 2009 bol počet obyvateľov obce na konci roku 2018 o 2 % vyšší.

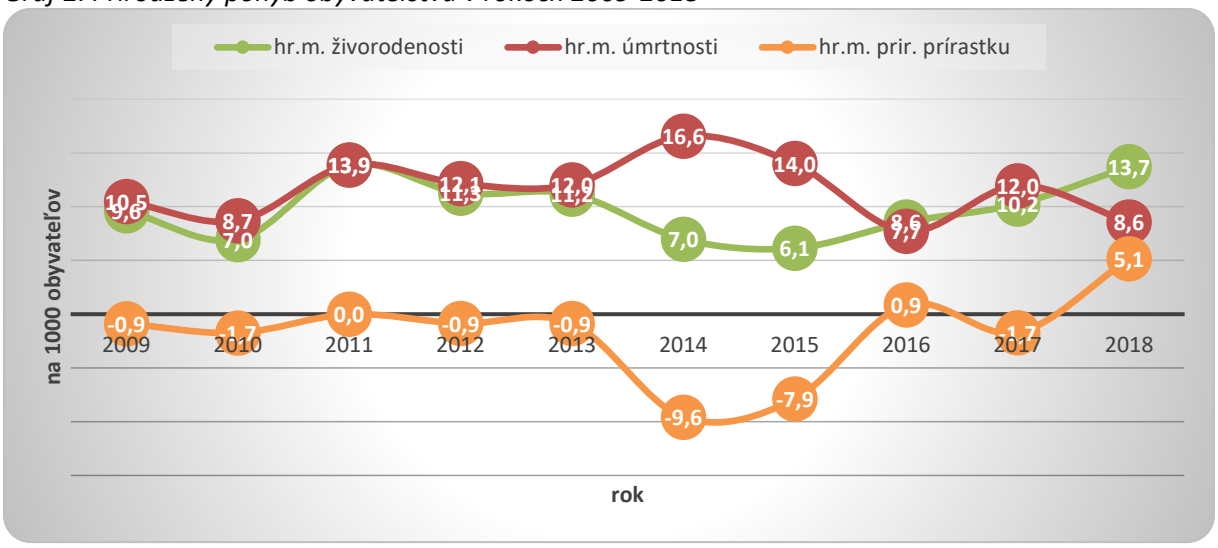
Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Povina

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne vyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 6 – 14 ‰. Počet narodených detí sa v obci medziročne pohyboval v rozmedzí 7 – 16. Priemerná hodnota ukazovateľa hrubej miery živorodenosti za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola v Povine 9,9 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje málo priaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v okrese Kysucké Nové Mesto sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 9 ‰, v Žilinskom kraji 10,5 ‰ a v Slovenskej republike rovnako na úrovni cca 10,5 ‰.
Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, podobne ako u živonarodených, taktiež pomerne vyrovnaný priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2016 (9 osôb), najviac v roku 2014 (19 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 7,7 po 16,6 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Povine 11,6 ‰. V obci teda môžeme pozorovať vyššiu mieru úmrtnosti akú má Slovenská republika, Žilinský kraj (zhodne po cca 10 ‰) i okres Kysucké Nové Mesto (cca 11 ‰).
Málo pozitívne hodnoty hrubej miery živorodenosti so skôr negatívnymi hodnotami úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Poviny. Obec bola počas väčšiny hodnoteného obdobia populačne stratová, pozitívnu bilanciu prirodzeného pohybu zaznamenala len 2x. Z dôvodu takejto kombinácie natality s mortalitou bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov neefektívna. Celkovo možno konštatovať, že prirodzenými populačnými procesmi dochádzalo v obci poväčšine k úbytku obyvateľov.

Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2009-2018

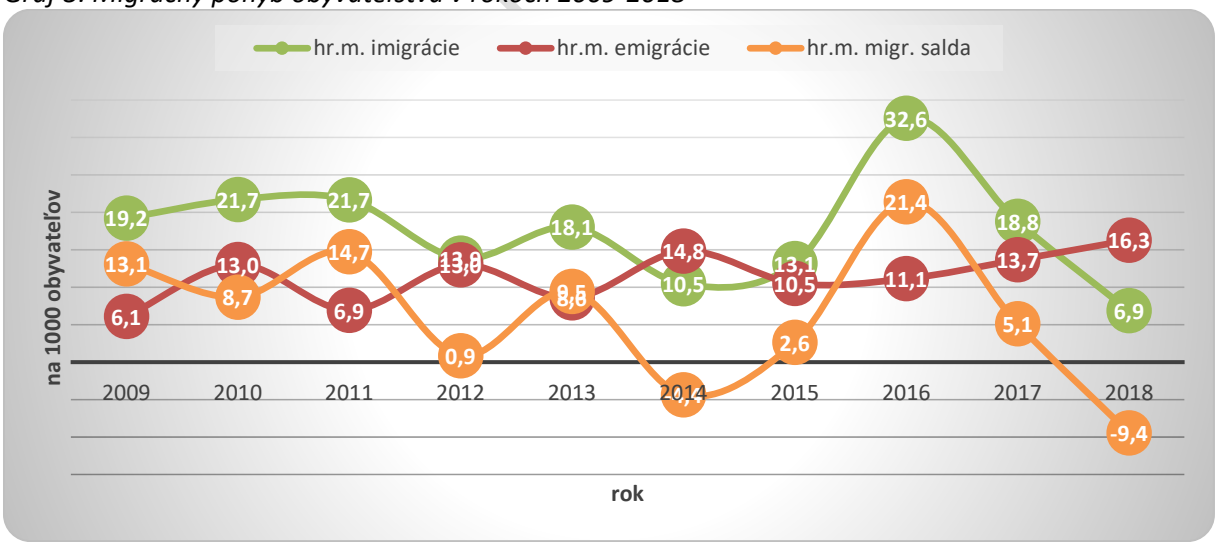

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Zatiaľ čo vývoj prirodzeného pohybu je v obci negatívny, vývoj z hľadiska migračného pohybu už takým nie je. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 17,6 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo cca 20 osôb). Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala nižšie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola 11,4 ‰ (v priemere 13,2 vysťahovaných osôb ročne).
Výsledkom hore uvedených procesov bol priaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -11 osôb v roku 2018 po +25 osôb v roku 2016. Kladné migračné saldo obec zaznamenala až 8x, len 2x bolo migračné saldo záporné. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je priaznivý.

Návrh

Graf 3: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2009-2018

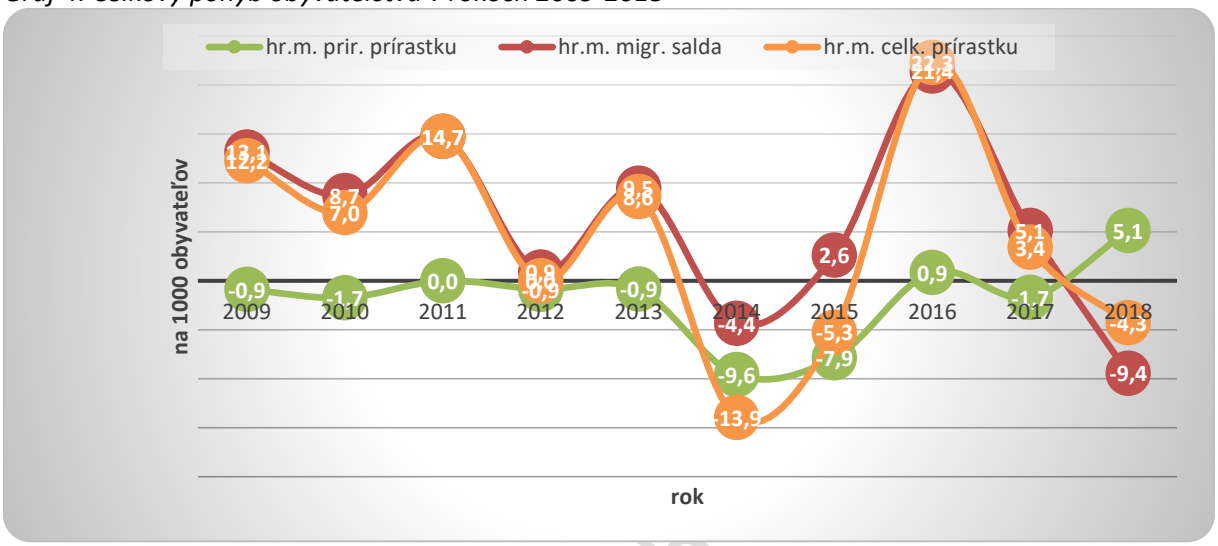

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia záporné hodnoty (viac ľudí v danom roku zomrelo ako sa ich narodilo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov poväčšine klesal. Naproti tomu, hrubá miera migračného salda dosahovala väčšinou kladné hodnoty, znamenajúce migračný prírastok obyvateľstva (viac ľudí sa do obce v danom roku prisťahovalo ako sa z nej vysťahovalo).

Keďže však migračné prírastky boli vyššie ako populačné úbytky, výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je mierne priaznivý celkový prírastok obyvateľov obce Povina. Zápornú bilanciu celkového pohybu zaznamenala obec 3x, 1x bola bilancia vyrovnaná (v roku 2012) a 6x bola táto bilancia kladná. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť mierne pozitívne (keďže počet obyvateľov zo strednodobého hľadiska pomaly rastie).

Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2009-2018

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

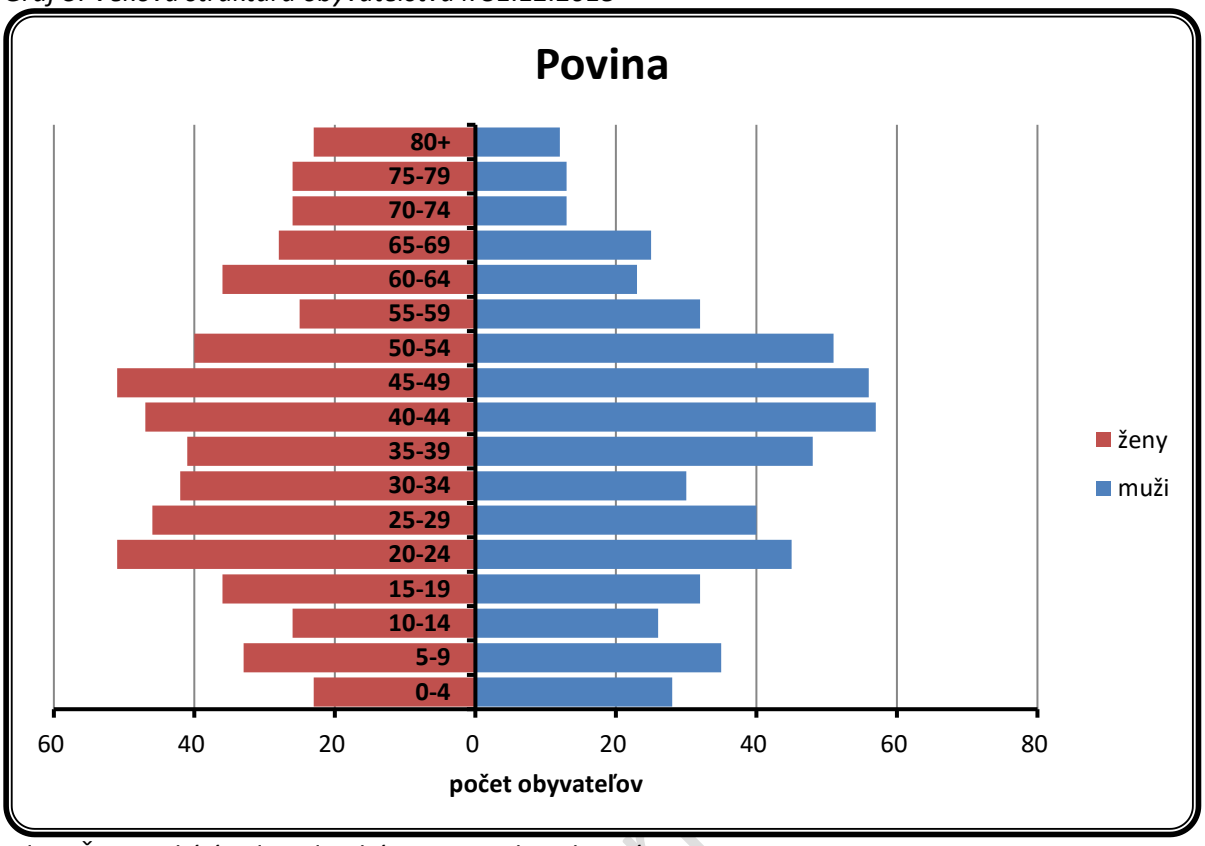
Návrh

Veková štruktúra

Veková pyramída obyvateľstva Poviny ukazuje, že v obci sa z pohľadu demografickej reprodukcie nachádza regresívny typ populácie, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) nedosahuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 171 k 373 k 31.12.2018). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva Poviny majú vekové skupiny (podľa poradia) 45-49 ročných (107 obyvateľov), 40-44 ročných (104) a 20-24 ročných (96 obyvateľov). K 31.12.2018 tu spomedzi 1 166 obyvateľov žilo 171 detí do 14 rokov a 166 seniorov vo veku nad 65 rokov. Zo spomínaných 1 166 obyvateľov tu k uvedenému dátumu žilo 566 mužov a 600 žien.

V nadväznosti na typ vekovej pyramídy možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude prostredníctvom prirodzeného pohybu počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) klesať.

Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2018

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, mierne prevláda predproduktívna zložka (0-14 r.) nad poproduktívnou zložkou (65+ r.) obyvateľstva, pričom podiel produktívnej zložky je 71,1 %.

Tabuľka 5: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín

k 31.12.2018	Počet obyvateľov	Veková štruktúra obyvateľov					
		počet			podiel (%)		
		0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Povina	1 166	171	829	166	14,7	71,1	14,2

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Národnostná a konfesionálna štruktúra

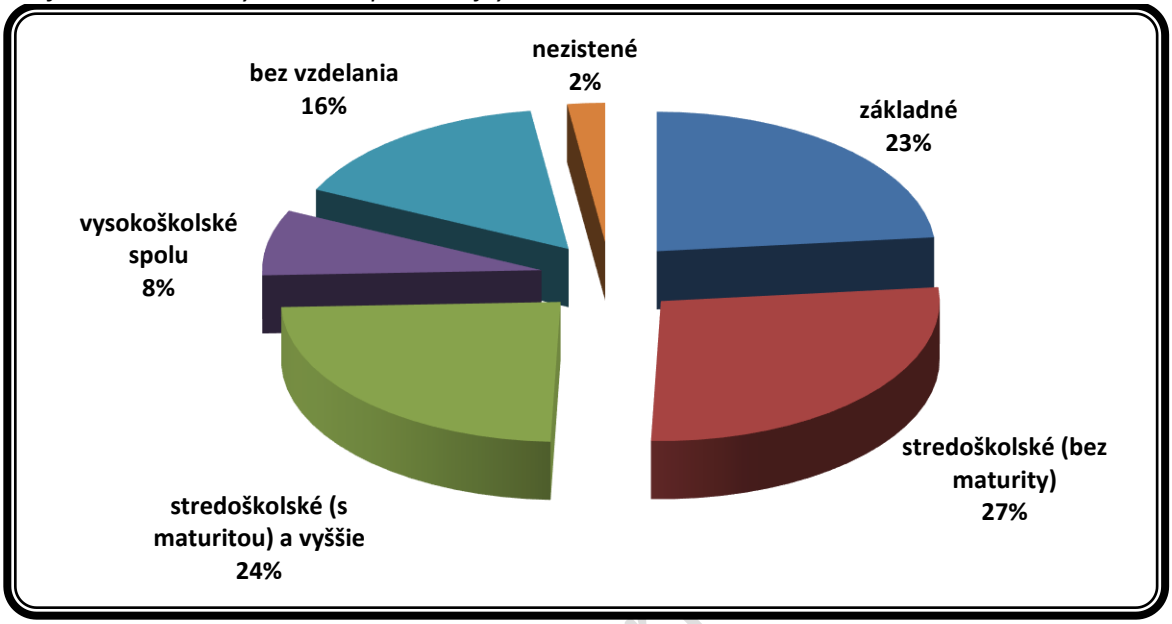
Národnostné zloženie obyvateľstva Poviny je takmer úplne homogénne, keďže v ňom podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 výrazne dominuje slovenská národnosť s 97,6 % obyvateľov (1118 z 1145). Nepatrné zastúpenie má aj česká (1 obyvateľ), ukrajinská (1), moravská (1), rómska (7) a ruská (2) národnosť. U 1,2 % obyvateľov národnostná príslušnosť zistená nebola.

V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva výrazne dominuje rímskokatolícke vierovyznanie s 85,8 % obyvateľov. Iné konfesie majú len nepatrné zastúpenie, nepresahujúce 0,4 % obyvateľov: Evanjelická cirkev augsburského vyznania, Gréckokatolícka cirkev, Pravoslávna cirkev, Evanjelická cirkev metodistická, Cirkev bratská a Kresťanské zbory. K žiadnemu náboženstvu sa nehlási 3,7 % obyvateľov obce a u 9,3 % obyvateľov príslušnosť ku konfesiám zistená nebola (SODB 2011).

Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB 2011) má 23 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie. Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) má 27 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 24 % obyvateľov Poviny. Vysokoškolské vzdelanie malo v roku 2011 osem percent obyvateľov obce.

Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Poz.: v kategórii „bez vzdelania“ sú zahrnuté osoby s neukončeným základným vzdelaním a deti do 16 rokov

Zdroj: SODB 2011

Návr

Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva

Miera ekonomickej aktivity (podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na počte obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku) v obci Povina je 55 %. Z 550 ekonomicky aktívnych osôb bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 pracujúcich osôb (okrem pracujúcich dôchodcov) 450, pracujúcich dôchodcov bolo 12, na materskej dovolenke boli 4 osoby a 83 obyvateľov bolo nezamestnaných. Medzi ekonomicky aktívne osoby sa zaraďujú aj vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch – v obci bola v čase Sčítania obyvateľov 2011 registrovaná 1 takáto osoba. Z 2 349 obyvateľov obce bolo 494 dôchodcov (pracujúcich aj nepracujúcich spolu), čo predstavuje 21 % obyvateľstva. Ďalšiu viac ako štvrtinu (27 %) všetkých obyvateľov tvorili deti do 16 rokov a študenti.

Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

			počet	podiel (%)
Osoby nezávislé	v tom:	ekonomicky aktívni	550	48,0
		rodičovská dovolenka	24	2,1
		nepracujúci dôchodcovia	252	22,0
		ostatní nezávislí	3	0,3
	nezávislé osoby spolu:		*829*	*72,4*
Osoby závislé	v tom:	deti do 16 rokov	205	17,9
		študenti stredných škôl	73	6,4
		študenti vysokých škôl	15	1,3
		ostatní závislí, nezistení	23	2,0
	osoby závislé spolu:		*316*	*27,6*
Obyvateľstvo spolu			**1 145**	**100,0**

Zdroj: SODB 2011

Zamestnanosť

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti“ predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali.

Podľa SODB 2011 najväčšiu časť z 550 ekonomicky aktívnych obyvateľov Poviny predstavovali pracujúci v odvetví priemyselnej výroby (189 obyvateľov; 31 % z celkového počtu EAO). V poradí druhé a tretie najvýznamnejšie odvetvia v Povine predstavujú odvetvia stavebníctva (60 EAO; 10 %) a veľkoobchodu a maloobchodu (59 EAO; 10 %). Najmenej EAO pracovalo v činnostiach v oblasti nehnuteľností, financií, poisťovania, informácií a komunikácie (8 EAO; 1 %).

Rovnako ako v iných obciach, aj v Povine zohráva významnú úlohu v otázke zamestnanosti obyvateľstva dochádzka do zamestnania. Ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, až 83 % ekonomicky aktívnych obyvateľov (454 z 550) musia za prácou dochádzať mimo obec svojho bydliska.

Návrh

Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti[2]	**Počet EAO**		
		z toho dochádza do zamestnania	**podiel dochádzajúcich do zamestnania v danom odvetví (%)**
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a ťažba dreva, rybolov	24	19	79,17
Priemyselná výroba, iná ťažba a dobývanie	189	168	88,89
Dodávka energií, odpadové hospodárstvo	13	10	76,92
Stavebníctvo	60	54	90,00
Veľkoobchod, maloobchod	59	42	71,19
Doprava a skladovanie	28	23	82,14
Ubytovacie a stravovacie služby	19	14	73,68
Činnosti v oblasti nehnuteľností, financií, poisťovania, informácií a komunikácie	8	5	62,50

[2] kvôli zjednodušeniu a prehľadnosti sú niektoré odvetvia v danej tabuľke oproti klasifikácii SK NACE Rev.2 spojené

Odborné, vedecké a technické činnosti	10	9	90,00
Administratívne a podporné služby	13	10	76,92
Verejná správa a obrana	34	30	88,24
Vzdelávanie	30	26	86,67
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	21	20	95,24
Ostatné činnosti spolu	12	10	83,33
Nezistené	30	14	46,67
Spolu	550	454	82,55

Zdroj: SODB 2011

Najdôležitejším miestom dochádzky za prácou bolo pre obyvateľov Poviny v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 Kysucké Nové Mesto, do ktorého dochádzalo za prácou 170 obyvateľov. Ďalšími významnými centrami dochádzky, do ktorých odchádzali obyvatelia obce Povina za prácou, boli Žilina (72 EAO), Teplička nad Váhom (17) a Čadca (10 osôb). Do inej obce v rámci okresu Kysucké Nové Mesto odchádzalo celkovo 183 osôb, do iných okresov v rámci SR celkom 128 osôb a do zahraničia 27 ekonomicky aktívnych obyvateľov Poviny. Na druhej strane, do obce Povina dochádzalo v danom čase najviac EAO z Kysuckého Nového Mesta (22 osôb).
V ostatných cca 20 rokoch, najmä v súvislosti s nástupom informačného veku a masívnym rozvojom informačno-komunikačných technológií, sa na trhu práce (predovšetkým na primárnom[3]) čoraz väčší dôraz kladie na digitálne zručnosti zamestnancov. Schopnosť osôb uplatniť sa na trhu práce je vo výraznej miere determinovaná úrovňou ich počítačových znalostí. Z tohto aspektu je digitálna gramotnosť obyvateľov Poviny v porovnaní s inými obcami na priemernej úrovni. Najmenší podiel obyvateľov ovláda prácu s tabuľkami (377 – 33 % trvalo bývajúcich obyvateľov). Prácu s elektronickou poštou ovláda 41 % (471 osôb), prácu s textom 45 % (511 osôb) a prácu s internetom 51 % (588 osôb) trvalo bývajúcich obyvateľov obce. Ozajstný počet obyvateľov ovládajúcich/neovládajúcich prácu s počítačom sa však môže ešte líšiť, nakoľko až 18 % obyvateľov neuviedlo svoje digitálne schopnosti. Samozrejme, do úvahy treba brať aj skutočnosť, že tieto údaje boli získané v roku 2011 a je veľmi pravdepodobné, že digitálna gramotnosť obyvateľstva obce odvtedy vzrástla.

Tabuľka 8: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí

Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	**práca s textom**			**práca s tabuľkami**		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
	511	439	195	377	527	241
	práca s elektronickou poštou (e-mail)			**práca s internetom**		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
1 145	471	462	212	588	386	171

Zdroj: SODB 2011

Nezamestnanosť
Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

[3] Na základe teórie duálneho trhu práce rozlišujeme primárny a sekundárny trh práce. Na primárnom trhu práce sú lepšie a výhodnejšie pracovné príležitosti s vyššou prestížou, poväčšine lepšie pracovné podmienky, možnosti profesionálneho rastu a vyššie mzdy. Na sekundárnom trhu práce sú pracovné miesta s nižšou prestížou, nižšou mzdovou úrovňou a nižšie sú aj kvalifikačné nároky na pracovníkov. Poväčšine sa tu jedná o „manuálnu“ prácu.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci Povina za posledných 9 rokov pohyboval v rozmedzí 34 až 90. Miera nezamestnanosti sa teda v obci v ostatnom období pohybovala v rozpätí od 6,2 % (2018) po 16,4 % (2012). Pre porovnanie, k 31.12.2018 bola miera nezamestnanosti v okrese Kysucké Nové Mesto 4,90 %, v Žilinskom kraji bola na úrovni 4,86 % a v Slovenskej republike 6,19 %. V okolitých okresoch, s ktorými okres Kysucké Nové Mesto susedí, bola nasledovná: Žilina 4,08 %, Čadca 5,52 %.

V Povine je teda miera nezamestnanosti mierne vyššia ako v okrese Kysucké Nové Mesto a tiež ako v okolitých okresoch. Zároveň možno taktiež konštatovať, že je mierne vyššia ako priemerná miera nezamestnanosti v Slovenskej republike.

Tabuľka 9: Vývoj nezamestnanosti v obci

k 31.12.	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Počet UoZ	77	79	90	89	73	59	57	41	34
Miera nezamestnanosti (%)	14,0	14,4	16,4	16,2	13,3	10,7	10,4	7,5	6,2

Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na konci roku 2018 bolo v obci Povina prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 34 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 14 mužov (41,2 %) a 20 žien (58,8). Ako ukazuje nasledujúca tabuľka, počet nezamestnaných narastá so zvyšujúcim sa vekom (samozrejme, do tohto porovnania neberieme do úvahy vekovú skupinu do 19 rokov, keďže sa reálne jedná spravidla len o 2 ročníky – 18 a 19 ročných UoZ a rovnako ani vekovú skupinu nad 60 rokov, keďže pri tejto sa reálne jedná len o 3 ročníky – 60, 61 a 62 ročných UoZ). Pozitívnou informáciou je, že obyvatelia v predôchodkovom veku (50-59 r.; ide o vekovú skupinu obyvateľstva, ktorá je na trhu práce marginalizovaná) majú v obci menšie problémy s nezamestnanosťou ako mladšie vekové skupiny.

Tabuľka 10: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2018

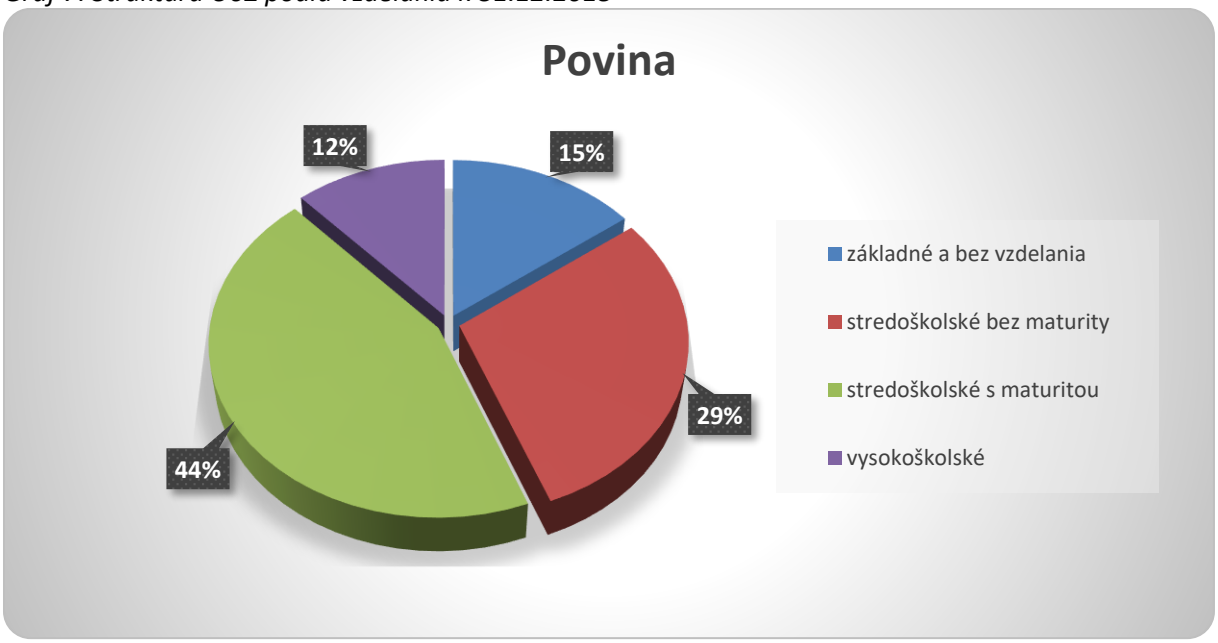
do 19 r.		**20-29 r.**		**30-39 r.**		**40-49 r.**		**50-59 r.**		**nad 60 r.**		**UoZ spolu**	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	**počet**	**%**
0	0,0	8	23,5	9	26,5	10	29,4	6	17,6	1	2,9	34	**100,0**

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z tohto hľadiska je v Povine pomerne pozitívnou skutočnosť, že z 34 uchádzačov o zamestnanie na konci roku 2018 bolo len 15 % UoZ (5 osôb) so základným vzdelaním alebo bez vzdelania.

Návrh

Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2018

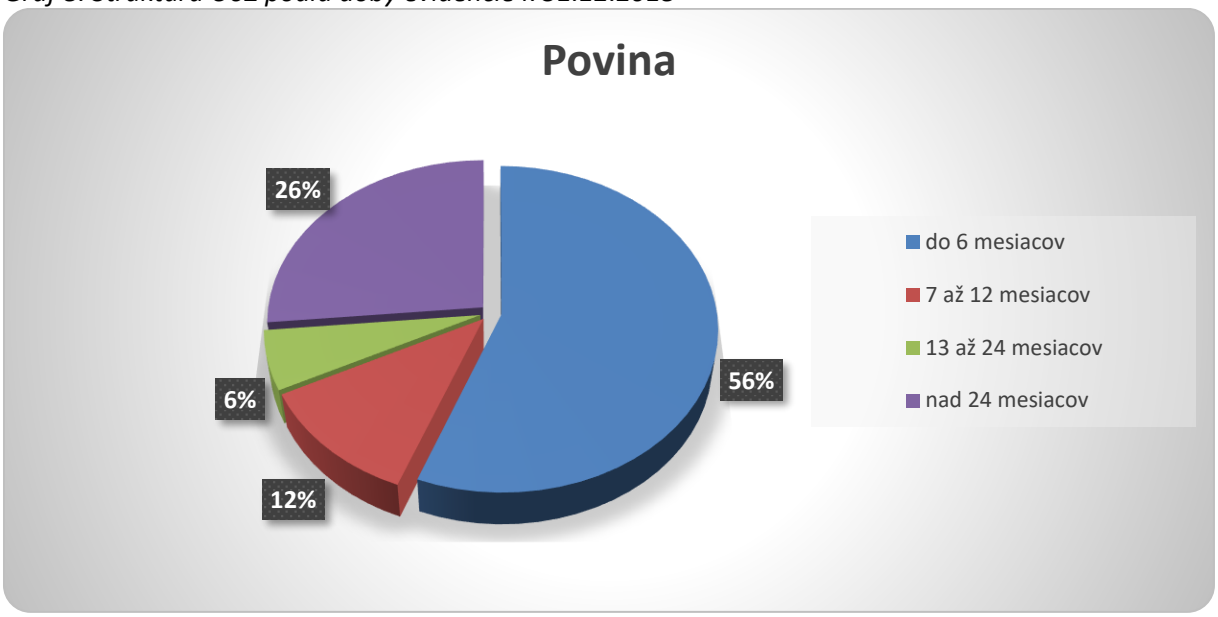
Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomického a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (menej ako 7 mesiacov) v súčasnosti (2018) pohybuje na úrovni cca 40 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 15 % a podiel dlhodobo nezamestnaných okolo úrovne 45 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Povine bol k 31.12.2018 podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) 32 %, pričom 26 % (9 UoZ) z celkového počtu UoZ bolo nezamestnaných viac ako 2 roky. Dobrou správou je, že až 56 % z UoZ bolo nezamestnaných len krátkodobo, čo znamená, že u týchto osôb existuje vysoká pravdepodobnosť opätovného zamestnania sa v blízkej budúcnosti.

Návrh

Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2018

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieďuje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie pred tým, než sa stal nezamestnaným. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.
Najvyšší podiel v štruktúre UoZ podľa KZAM majú v Povine pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (8 z 34 UoZ; 23,5 %). To sú najmä tie osoby, ktoré v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zametanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi a pod.).

Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.12.2018

Trieda KZAM	Počet UoZ	Podiel
0 - Príslušníci ozbrojených síl	0	0,0
1 - Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	0	0,0
2 - Špecialisti	3	8,8
3 - Technici a odborní pracovníci	4	11,8
4 - Administratívni pracovníci	2	5,9
5 - Pracovníci v službách a obchode	6	17,6
6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	0	0,0
7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	5	14,7
8 - Operátori a montéri strojov a zariadení	4	11,8
9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	8	23,5
N/A - neurčené	2	5,9
Spolu	**34**	**100,0**

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Domový a bytový fond

Charakteristika bytového fondu v Povine je pomerne dobrá. Väčšina bytov je obývaná vlastníkom daného bytu (316 z 331), pričom 97 % bytov má tečúcu vodu (322 z 331). V obci sa nachádzajú najmä stredne veľké byty (s 3 obytnými miestnosťami), ktorých je 106. Väčšina bytov v obci bola postavená počas socializmu, viacero nových bytov však bolo v obci vybudovaných aj v ostatnom období. Výraznú prevahu v obci majú byty v rodinných domoch, v obci sa však nachádzajú aj bytové domy, ktoré sú v správe spoločenstiev vlastníkov bytov. Obec pre svojich obyvateľov nemá k dispozícii žiadne nájomné byty.

Z hľadiska charakteru osídlenia možno v obci nájsť tak kompaktné, ako aj rozptýlené osídlenie. Kompaktná zástavba je sústredená najmä do povodia Povinského potoka, vo východnej časti katastra obce sa však nachádza najmä rozptýlené osídlenie.

Tabuľka 12: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody

	byty obývané vlastníkom	družstevné byty	byty v nájme	iná forma vlastníctva bytu	nezistené	**Spolu**
v obytnej jednotke je tečúca voda	309	1	1	8	3	**322**
v obytnej jednotke nie je tečúca voda	4	0	0	0	0	**4**
nezistené	3	0	0	0	2	**5**
Byty spolu	**316**	**1**	**1**	**8**	**5**	**331**

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 13: Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	nezistené	**Spolu bytov**
11	66	106	76	70	2	**331**

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 14: Byty podľa obdobia výstavby

	pred r. 1919	1919-1945	1946-1990	1991-2000	2001-2011	nezistené	spolu
počet bytov	5	23	258	12	46	59	403

Zdroj: SODB 2011

Dopravná infraštruktúra

Obec Povina leží na ceste I. triedy č. 11, ktorá spája Žilinu s hraničným priechodom do Českej republiky vo Svrčinovci. Táto cesta I. triedy č. 11 je zároveň súčasťou medzinárodného cestného ťahu „E75“, ktorý na území Slovenskej republiky smeruje zo Svrčinovca cez Čadcu, Žilinu, Trenčín a Bratislavu na hraničný priechod v Rusovciach. V katastri obce Povina prechádza tento medzinárodný ťah krajne západnou časťou intravilánu. Okrem toho sa v katastri obce nachádzajú ešte dve cesty III. triedy – cesta č. 2053, ktorá v juhozápadnej časti katastra vedie cez rieku Kysuca do Kysuckého Nového Mesta a cesta č. 2056, vedúca popri Povinskému potoku, pozdĺž ktorej je situovaná prevažná časť intravilánu obce.

Miestne komunikácie v Povine majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym (avšak poväčšine veľmi úzkym) šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci je prevažne na dobrej úrovni, vhodné na rekonštrukciu sú len niektoré veľmi krátke úseky miestnych komunikácií. V intraviláne obce sú popri ceste III. triedy č. 2056 vybudované odvodňovacie kanály. Odstavné parkovacie plochy pre osobné automobily sa v obci z dôvodu nevhodných územno-technických pomerov (úzke cesty, na ktoré bezprostredne nadväzujú súkromné pozemky) nachádzajú len

Návrh

v obmedzenej miere (pri obecnom úrade a základnej škole). Chodníky popri komunikáciách sú (aj z dôvodu spomínaných nevhodných územno-technických pomerov, keď popri ceste III. triedy č. 2056 a popri miestnych komunikáciách nie je k dispozícii žiadny priestor, kadiaľ by tieto chodníky mohli viesť) vybudované len v západnej časti obce, pozdĺž medzinárodného cestného ťahu.
Z aspektu pripojenia obce na medzinárodné a rýchlostné cestné a železničné komunikácie je poloha Poviny veľmi výhodná – priamo katastrom obce prechádza medzinárodný cestný ťah E75 a relatívne blízko sa nachádza aj najvýznamnejšia cestná komunikácia SR – diaľnica D1 (najbližšie napojenie na ňu je v Žiline). Aj vzhľadom na medzinárodné a vnútroštátne železničné dopravné komunikácie je poloha obce pomerne výhodná – blízko katastra obce prechádza medzinárodná železničná trať. Najbližšie letiská medzinárodného významu sa nachádzajú najmä v Katoviciach a Ostrave. Menšie letisko sa nachádza aj v Žiline.

Technická infraštruktúra

V Povine je vybudovaný verejný vodovod, ktorého vlastníkom aj prevádzkovateľom je obec. Čiastočne (nie všetky budovy sú na ňu napojené) je v obci vybudovaná kanalizácia. Obec síce nemá vlastnú ČOV, je však pripojená na ČOV v Kysuckom Novom Meste. Obec je taktiež plynofikovaná. Obyvatelia Poviny využívajú na vykurovanie najmä palivové drevo a plyn. Všetky časti obce sú plne elektrifikované. V Povine funguje verejné osvetlenie, ktoré bolo z dôvodu vyššej energetickej účinnosti (a úspornosti) v ostatných rokoch zrekonštruované. Rovnako bol zrekonštruovaný obecný rozhlas. V Povine je dostupný mobilný signál a internetové pripojenie.

Tabuľka 15: Vybavenie technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	
vodovod	**áno**
kanalizácia	**čiastočne**
ČOV	**áno**
plyn	**áno**
elektrina, verejné osvetlenie	**áno**
obecný rozhlas	**áno**
mobilný operátor	**áno**
internet	**áno**

Zdroj: Obecný úrad

Návrh

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby

V Povine sa žiadne ambulancie lekárov nenachádzajú. Najbližšie ambulancie praktického lekára pre dospelých, pre deti a dorast, stomatologická ambulancia a tiež lekáreň sa nachádzajú najmä v susednom Kysuckom Novom Meste a Kysuckom Lieskovci. Za zdravotnou starostlivosťou tak obyvatelia obce musia dochádzať. Ďalšie špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najmä v Kysuckom Novom Meste, Čadci a Žiline. Rýchla zdravotná služba s územnou pôsobnosťou pre obec Povina sídli v Kysuckom Novom Meste.
Najbližšia stanica Hasičského a záchranného zboru (profesionálnych hasičov) sídli taktiež v Kysuckom Novom Meste. V Povine je zriadený Dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZ-O). Najbližšia pobočka banky a zdravotnej poisťovne sa nachádza taktiež v okresnom meste, kde je dostupný aj bankomat.

Tabuľka 16: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2019)

Praktický lekár pre dospelých	nie	Zariadenie sociálnych služieb	nie
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	**Pošta**	**áno**
Stomatologická ambulancia	nie	**Predajňa zmiešaného tovaru**	**áno**
Gynekologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekáreň	nie	Stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Záchranná zdravotná služba	nie	**Dobrovoľný hasičský zbor obce**	**áno**

Zdroj: Obecný úrad

Okrem vyššie uvedených základných zariadení a služieb sociálnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti je v obci pre obyvateľov a jej návštevníkov dostupných viacero rôznych služieb – napr.: autoservis a pneuservis, autoumyváreň, stavebniny, predajňa dverí, okien a tepelnej techniky, predajňa štrkov, pieskov, uhlia a brikiet, predajňa rozličného tovaru, tepovacie a čistiace práce, krajčírstvo, kamenárstvo, porez a spracovanie drevnej hmoty, zberňa surovín, pohostinské služby a iné.

Jedným z poskytovateľov sociálnych služieb (nielen služieb na základe zákona o sociálnych službách, ale aj služieb na základe iných zákonov) v obci je samospráva. Obec Povina je poskytovateľom opatrovateľskej služby v domácnosti. Ide o sociálnu službu poskytovanú obcou terénnou formou na neurčitý čas fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a tiež fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 tohto zákona. Ide teda najmä o pomoc osobám, ktoré majú zníženú sebestačnosť z dôvodu veku, chronického ochorenia alebo zdravotného postihnutia a sú odkázaní na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy (osobná hygiena, stravovanie, pomoc pri vyzliekaní a obliekaní, pomoc pri chôdzi), úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť (nákup, príprava jedla, upratovanie, pranie, žehlenie) a pri základných sociálnych aktivitách (sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí). Obec Povina túto službu v roku 2018 poskytovala 2 osobám prostredníctvom 2 opatrovateliek.

Okrem opatrovateľskej služby, ktorá je zabezpečovaná na základe zákona o sociálnych službách, zabezpečuje obec Povina pre svojich obyvateľov na úseku sociálnych vecí a v záujme komunitného rozvoja aj iné služby, podporu, pomoc a aktivity (na základe iných zákonov alebo všeobecne záväzných nariadení obce):

- **príspevok pri narodení dieťaťa:** obec poskytuje príspevok vo výške 15 €/dieťa;
- **výkon osobitného príjemcu prídavku na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku:** túto činnosť obec vykonáva v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny;
- **opatrenia aktívnej politiky trhu práce** (napr. podľa § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti)**:** služby poskytované taktiež v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, cieľom ktorých je udržiavať u miestnych dlhodobo nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky;
- **návšteva jubilantov, rôzne posedenia s dôchodcami:** aktivita samosprávy pre seniorov v záujme podpory ich integrácie a aktívnej účasti na živote obce.

V prípade potreby poskytuje obec obyvateľom základné sociálne poradenstvo a posudkovú činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu. V spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v prípade potreby vykonáva tiež osobitného príjemcu či už dávky v hmotnej núdzi alebo prídavku na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku (ak takýto prípad nastane). Taktiež obec v prípade potreby spolupôsobí na úseku sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Návrh

Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport

V Povine sa nachádza Základná škola s materskou školou, ktorej zriaďovateľom je obec. Škola má cca 90 žiakov v 9 triedach v základnej škole a cca 40 detí v materskej škole. Škola dáva možnosť vzdelávať sa aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a to formou individuálnej integrácie v bežnej triede základnej školy. Základnú školu navštevujú žiaci z Poviny, pričom už roky ju navštevujú aj žiaci z okrajovej časti Kysuckého Nového Mesta, z Kysuckého Lieskovca a Lopušných Pažití. Pri ZŠ je zriadená školská jedáleň, školská knižnica a školský klub detí. Pre svojich žiakov škola ponúka aj záujmové krúžky. V jej areáli je k dispozícii telocvičňa, multifunkčné a detské ihrisko. Najbližšie stredné školy, ktoré môžu študenti z obce navštevovať, sa nachádzajú v Kysuckom Novom Meste. Ďalšie stredné školy sa nachádzajú v okolitých mestách Žilina a Čadca.
V obci sa nachádza tzv. Urbársky dom, ktorý sa využíva aj ako kultúrny dom. V budove obecného úradu je pre obyvateľov k dispozícii obecná knižnica.

Tabuľka 17: Kultúrno-spoločenské podujatia v obci v roku 2019

Mesiac	Podujatie
Január	- hokejbalový turnaj - stavanie snehuliakov (ZŠ + MŠ)
Február	- fašiangový sprievod (v spolupráci s Úniou žien)
Marec	- MDŽ – vystúpenie detí - marec – mesiac knihy
Máj	- stavanie a váľanie májov - Deň matiek
Jún	- Medzinárodný deň detí – súťaže pre deti - Deň otcov
Júl	- futbalový víkend (futbalový turnaj, kopanie jedenástok, memoriál)
August	- hodové slávnosti - včelárska nedeľa
September	- púšťanie šarkanov
Október	- Mesiac úcty k starším – program pre dôchodcov a jubilantov
December	- Mikuláš - Štefanský stolnotenisový turnaj

Zdroj: obecný úrad

Pre potreby športového vyžitia obyvateľov je v obci v západnej časti intravilánu vybudovaný futbalový štadión, ktorý pre svoje potreby využíva miestny športový klub TJ Slovan Povina (občianske združenie, ktoré je zároveň aj vlastníkom štadióna). V areáli ZŠ je vybudovaná telocvičňa, multifunkčné ihrisko a detské ihrisko. Ďalšie menšie detské ihrisko a menšie prírodné ihrisko s futbalovými bránkami sa nachádza pri predajni COOP Jednota.

Tabuľka 18: Infraštruktúra kultúry a športu

Kultúrny dom	**áno**	**Telocvičňa**	**áno**
Kino	nie	**Športové ihrisko prírodné**	**áno**
Knižnica	**áno**	**Športové ihrisko umelé**	**áno**
Ochotnícky divadelný súbor	nie	**Športový klub**	**áno**
Folklórny súbor	nie		

Zdroj: Obecný úrad

Podobne ako je tomu v iných obciach, aj v Povine má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. Obec Povina je filiálkou rímskokatolíckej Farnosti sv. Jakuba v Kysuckom Novom Meste. Bohoslužby sa v obci konajú v kostole Panny Márie Kráľovnej.

Návrh

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 19: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo matričného úradu	Kysucké Nové Mesto
Sídlo pracoviska daňového úradu	Žilina
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Kysucké Nové Mesto
Sídlo Okresného súdu	Žilina
Sídlo Okresného úradu	Kysucké Nové Mesto
Sídlo Územnej vojenskej správy	Žilina
Sídlo pobočky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Kysucké Nové Mesto

Zdroj: vlastné spracovanie

Hospodárske pomery

Polohová atraktivita územia

V Slovenskej republike sa v plnej miere uplatňuje západo-východný gradient rozvoja, ktorý je odzrkadlením západo-východného gradientu rozvoja v Európe (v súvislosti s ekonomickou výkonnosťou krajín sa v Európe spomína taktiež severo-južný gradient rozvoja). Na Slovensku sa daná skutočnosť prejavuje tým spôsobom, že najvyspelejšie regióny sa nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne klesá[4] (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod). Makropolohová atraktivita obce Povina, ležiacej na severozápadnom Slovensku na hlavnom cestnom ťahu v smere na Česko a Poľsko, je teda z aspektu jej potenciálu pre pritiahnutie investícií do priemyselnej výroby v porovnaní s inými (východnejšie položenými) regiónmi Slovenska pomerne dobrá. Obec sa nachádza v blízkosti Žiliny, ktorá je centrom jedného z ekonomicky najrozvinutejších regiónov Slovenskej republiky.

Mezopoloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrám a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nadregionálneho významu je rovnako výhodná. Výrazné ekonomické centrum najbližšie k Povine predstavuje mesto Žilina, v bezprostrednej blízkosti obce sa nachádzajú aj menšie centrá – Kysucké Nové Mesto a Čadca. Všetky tieto mestá predstavujú rádius dennej dochádzky do zamestnania z Poviny, čo výrazne napomáha obci z hľadiska zamestnanosti miestneho obyvateľstva.

Ak rozdelíme ekonomické činnosti na poľnohospodárstvo, priemysel a služby, tak najväčší potenciál pre pritiahnutie prípadných investícií má obec z dôvodu svojej polohy na hlavnej dopravnej trase najmä do priemyselnej výroby a služieb. V poľnohospodárstve je tento potenciál vzhľadom na orografické pomery a štruktúru pozemkového fondu v katastri obce znížený.

[4] Presnejšie, v súvislosti s úrovňou rozvoja jednotlivých slovenských regiónov sa v odbornej literatúre spomína rozdelenie Slovenska na bohatý (severo) západ a chudobný (juho) východ, pričom región Kysúc patrí do tej bohatšej časti.

Organizačná štruktúra ekonomiky

K 31.12.2017 bolo v Povine v registri štatistických jednotiek vedených celkom 99 právnych subjektov. Z tohto počtu bolo 96 % podnikateľských subjektov. Spomedzi všetkých právnych subjektov bolo 26 % právnických osôb (26 subjektov) a 74 % (72 subjektov) súkromne podnikajúcich fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského oprávnenia. V štruktúre právnických osôb mali prevahu právnické osoby ziskové (22) nad neziskovými (4).

Tabuľka 20: Subjekty podľa právnej formy v obci Povina

k 31.12.	Subjekty spolu	v tom: právnické osoby			v tom: fyzické osoby – podnikatelia[2]	
		spolu	ziskové[1]	neziskové	spolu	z toho živnostníci
2014	**87**	21	17	4	66	60
2015	**87**	27	24	3	60	58
2016	**97**	28	24	4	69	67
2017	**99**	26	22	4	72	70

[1]Právnické osoby, vykonávajúce sústavnú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, podnikajúce podľa obchodného zákonníka, príspevkové organizácie vytvárajúce zisk, spoločenstvá vlastníkov pozemkov

[2] Patria tu živnostníci, samostatne hospodáriaci roľníci a slobodné povolania (lekári, audítori, advokáti, komerční právnici...)

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Podnikateľské prostredie je závislé od živnostníkov a podnikov, pričom tieto sú hlavným zdrojom ekonomickej výkonnosti a tvorby nových pracovných miest. Podľa právnej formy v štruktúre podnikateľských subjektov v obci dominujú (prirodzene) živnostníci, ktorí tvoria približne 74 % podiel spomedzi všetkých podnikateľských právnych subjektov. Živnostníci sú fyzické osoby podnikajúce podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov na základe živnostenského listu alebo koncesie. Vhodným ukazovateľom, vyjadrujúcim ochotu obyvateľov k samozamestnávaniu, je miera podnikateľskej aktivity, vyjadrená počtom živnostníkov na 1000 obyvateľov. V Povine bola v roku 2017 zaznamenaná miera podnikateľskej aktivity na úrovni 60 živnostníkov na 1000 obyvateľov. Pre porovnanie, počet živnostníkov na 1000 obyvateľov sa v Slovenskej republike pohybuje okolo úrovne 70, v Bratislavskom kraji 100 (najviac medzi krajmi), v Banskobystrickom kraji 60 (najmenej medzi krajmi). V rámci okresov Slovenska sa hodnota tohto ukazovateľa pohybuje v rozmedzí od približne 40 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najzaostalejších okresoch ako Revúca a Rimavská Sobota po cca 140 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najrozvinutejších okresoch – teda v mestských okresoch Bratislavy. Možno teda konštatovať, že ochota obyvateľov Poviny k samozamestnávaniu (ochota podnikať) je podpriemerná.

Poľnohospodárstvo, lesné a pozemkové hospodárstvo, priemysel

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce výrazne dominujú trvalé trávne porasty (247,2 ha). Orná pôda sa v obci nachádza o rozlohe len 27,5 ha. V poľnohospodárskej výrobe má teda vzhľadom k rozsiahlym plochám TTP priaznivé podmienky najmä živočíšna poľnohospodárska výroba. V katastri obce nehospodári žiadny subjekt poľnohospodárskej veľkovýroby.

Tabuľka 21: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2018; v ha)

Poľnohospodárska pôda						
orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	spolu
27,5	0,0	0,0	20,1	0,0	247,2	294,8
Nepoľnohospodárska pôda						
lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvoria		ostatné plochy		spolu
1 429,7	29,4	40,7		118,2		1 618,0
Celková výmera územia						**1 912,7**

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Lesné a pozemkové hospodárstvo v katastri obce Povina realizuje „Urbariát Povina pozemkové spoločenstvo“ a Lesy Slovenskej republiky, š.p., odštepný závod Čadca, lesná správa Povina. Výkon poľovníckych práv je realizovaný prostredníctvom poľovníckeho združenia „PZ Kremienok Povina“.
Dôležitým projektom z hľadiska tvorby podmienok pre rozvoj územia bol projekt registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP), ktorý bol v obci realizovaný začiatkom milénia. Na tento projekt nadviazala ďalšia etapa – Projekt pozemkových úprav (realizovaný cca okolo roku 2012). V rámci tohto projektu došlo ku komasácii pozemkov a k sprehľadneniu a zjednodušeniu vlastníckych vzťahov k pozemkom, čo je výrazným pozitívnym determinantom rozvoja územia (napr. pri rôznej výstavbe – budovanie trás, príprava stavebných pozemkov, nájomné vzťahy v poľnohospodárstve a pod.). V obci sa tak vytvorili oveľa lepšie podmienky na potenciálny rozvoj územia v budúcnosti.
Z hľadiska priemyselnej výroby sa v Povine žiadne veľké priemyselné závody nenachádzajú. Je tu však sústredených viacero menších prevádzok, ktoré sú pre rozvoj obce a zamestnanosť miestneho obyvateľstva bezpochyby významné. Ide najmä o piliarsku prevádzku, auto a pneuservis, zberňu surovín a výkup šrotu alebo stavebniny.

Návrh

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú napr. poľnohospodárstvo (v ostatnom období najmä ekologické poľnohospodárstvo a agroturistika), priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Obec Povina leží relatívne ďaleko od atraktívnych prírodných turistických regiónov, ktorými sú najmä národné parky a chránené krajinné oblasti – v prípade obce teda od Národného parku Malá Fatra a CHKO Kysuce (pod konštatovaním „obec leží relatívne ďaleko“ máme na mysli skutočnosť, že ťažko očakávať, aby turista, ktorý by chcel navštíviť NP Malá Fatra alebo CHKO Kysuce, by sa ubytoval práve v Povine). Obec teda z hľadiska pritiahnutia turistov nemá veľmi výhodnú polohu, keďže významné oblasti cestovného ruchu v okolí sú od obce značne vzdialené (resp. – ináč povedané – ak chce turista spomínané chránené prírodné územia navštíviť, v ponuke ubytovania konkurujú Povine iné obce, ktoré majú pre návštevu týchto území lepšiu východiskovú polohu).
Pomerne vzdialené od obce sú aj pamiatky, ktoré v rámci návštevnosti majú najvyššiu prestíž a význam – kultúrne a prírodné pamiatky, zapísané na Zoznamoch svetového dedičstva UNESCO. Z kultúrnych pamiatok UNESCO sa najbližšie k Povine nachádzajú pamiatky vo Vlkolínci (okres RK; pamiatková rezervácia ľudovej architektúry), Leštinách (okres DK; evanjelický artikulárny kostol) a Tvrdošíne (rímskokatolícky Kostol Všetkých svätých). Najbližšie prírodné pamiatky UNESCO sa nachádzajú až na Gemeri.
Hoci turisticky najvýznamnejšie a najviac navštevované lokality cestovného ruchu v rámci Slovenska sú od obce Povina značne vzdialené, v oblasti Kysúc a blízkeho okolia existuje z pohľadu lokalizačných predpokladov rozvoja CR viacero turisticky zaujímavých lokalít. Spomenúť možno napr. kamenné mosty v Krásne nad Kysucou, orloj v Starej Bystrici, lesnú úvraťovú železnicu vo Vychylovke, rodný

dom Jozefa Kronera v Staškove, viacero lokalít s výskytom známych kamenných gúľ, ropný prameň v Korni, pútnické miesto Živčákova a iné.
Medzi lokalizačné predpoklady CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ktoré taktiež prispievajú k atraktivite okolitého regiónu a významne zvyšujú jeho návštevnosť. Počas roka sa takýchto podujatí koná v samotnej obci (spomíname ich v kapitole „školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport“) a regióne Kysúc niekoľko (či už koncerty, športové preteky, turistické pochody, prehliadky ochotníckych divadelných súborov, folklórne podujatia, jarmoky, rôzne slávnosti a pod.). Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) sú teda v okolitom regióne na priemernej úrovni.
Lokalizačné predpoklady rozvoja CR priamo v katastri obce Povina sú zatiaľ na slabej úrovni. V obci nie je žiadna ponuka ubytovacích a stravovacích služieb pre turistov. Veľmi obmedzená je aj ponuka možností trávenia voľného času. Z hľadiska prírodných predpokladov majú turisti v prírode v katastri obce Povina a v jej bezprostrednom okolí najmä možnosť turistiky na miestnych lesných chodníkoch a tiež možnosť hubárčenia – tie však sami osebe návštevnosť turistov obci nezabezpečia. Z hľadiska realizačných predpokladov CR síce turisti v obci majú možnosť využívať napr. futbalové ihrisko a menšie športové ihriská (multifunkčné, detské...), tieto však predstavujú len „doplnkovú infraštruktúru v obci“ a nemožno očakávať, že by boli lákadlom pre pritiahnutie turistov.
V nadväznosti na všetky vyššie uvedené skutočnosti možno skonštatovať, že cestovný ruch v obci Povina pravdepodobne v blízkej budúcnosti nebude dôležitým odvetvím, ktoré by pre jej obyvateľov zabezpečovalo dostatok príjmov.

Finančná analýza

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.
V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Návrh

Prehľad majetku a zdrojov

Hodnota dlhodobého majetku obce Povina k 31.12.2018 bola 1 738 432,79 eur. V dlhodobom majetku je teda viazaných 74 % zdrojov obce. Jeho výrazne dominantnú zložku (1 540 421,25 eur) tvorí dlhodobý hmotný majetok v podobe pozemkov a najmä stavieb, pomerne významné zdroje má obec aj v dlhodobom finančnom majetku (396 023,08 eur) – v realizovateľných cenných papieroch a podieloch. Obežný majetok k 31.12.2018 predstavoval 596 268,90 eur.

Na konci roku 2018 obec evidovala pohľadávky v celkovej výške 5 706,82 eur, pričom celú sumu predstavovali pohľadávky krátkodobé. Celkové záväzky obce k uvedenému dátumu boli vo výške 50 365,38 eur. Krátkodobé záväzky (voči dodávateľom, zamestnancom, poisťovniam, daňovému úradu a pod.) boli k 31.12.2018 vo výške 48 828,56 eur, dlhodobé záväzky vo výške 1 536,82 eur.

Tabuľka 22: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2018 (eur; netto)

AKTÍVA	**2 336 760,25**	**PASÍVA**	**2 336 760,25**
Neobežný majetok spolu	**1 738 432,79**	**Vlastné imanie**	**1 303 528,26**
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	Výsledok hospodárenia	1 303 528,26
Dlhodobý hmotný majetok	1 540 421,25	-minulé roky	1 245 585,15
Dlhodobý finančný majetok	198 011,54	-účtovné obdobie	57 943,11
Obežný majetok spolu	**596 268,90**	**Záväzky súčet**	**50 365,38**
Zásoby	57,44	Rezervy	0,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	558 249,52	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00
Pohľadávky	5 706,82	Záväzky	50 365,38
Finančné účty	32 255,12	Bankové úvery a ostatné	0,00
Časové rozlíšenie	**2 058,56**	**Časové rozlíšenie**	**982 866,61**

Zdroj: Súvaha k 31.12.2018

Návrh

Analýza príjmov a výdavkov

Celkové príjmy obce v roku 2018 boli 549 910,57 eur. Dominantnú zložku tejto sumy predstavovali daňové výnosy samosprávy vo výške 411 863,81 eur, výnosy z poplatkov mala obec v roku 2018 vo výške 17 084,50 eur (spolu 428 948,31 eur).

Celkové výdavky obce v roku 2018 boli vo výške 491 967,46 eur. Významnú časť tejto sumy tvorili osobné náklady (mzdy a odvody zamestnancov) vo výške 116 063,72 eur. Prevádzkové výdavky obce za spotrebované nákupy boli vo výške 85 430,02 eur a za spotrebované služby vo výške 51 347,01 eur. Tieto výdavky predstavujú finančné zdroje na bežný chod samosprávy, sú spotrebovávané bez toho, aby prinášali priamy efekt pre rozvoj obce. V roku 2018 dosiahla obec Povina kladný hospodársky výsledok vo výške 57 943,11 eur po zdanení.

Tabuľka 23: Náklady a výnosy v roku 2018

Náklady	**eur**
Spotrebované nákupy	85 430,02
Služby	51 347,01
Osobné náklady	116 063,72
Dane a poplatky	16,00
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	6 175,58
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	62 366,71
Finančné náklady	2 290,17
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	168 278,25
Spolu	**491 967,46**
Výnosy	**eur**
Tržby za vlastné výkony a tovar	3,50
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	428 948,31
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	25 021,38
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo VÚC	95 937,38
Spolu	**549 910,57**
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA po zdanení	**57 943,11**

Zdroj: Výkaz ziskov a strát obce Povina k 31.12.2018

Návrh

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Predchádzajúci *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja* mala obec spracovaný na roky 2005-2015. Strategická časť dokumentu bola rozdelená na 7 prioritných oblastí: 1-Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj; 2-Technická infraštruktúra; 3-Životné prostredie; 4-Sociálna oblasť a zdravotníctvo; 5-Školstvo a šport; 6-Kultúra; 7-Cestovný ruch a public relation. V rámci týchto 7 prioritných oblastí bolo zadefinovaných až 79 opatrení a v rámci nich ďalšie aktivity rôzneho charakteru. Množstvo opatrení a aktivít bolo úspešne splnených, niektoré aktivity nie je možné z rôznych dôvodov objektívne vyhodnotiť. Celkovo však možno konštatovať, že predchádzajú Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina bol realizovaný pomerne úspešne.

Formulár 5 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR																			
v tis. EUR																			
č.	Názov investície - projektu	Číslo a názov aktivity v predchádzajúcom PHSR	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Revitalizácia krajiny – výstavba hrádzok			2011	postavené hrádzky	20,0		2011	20,0										
				2011	počet														
2	Zásobenie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd regiónu Dolné Kysuce		2223 - Miestne kanalizácie	2011		9 967,0		2011-14	9 967,0										
				2014															

3	Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia v obci		2224 – Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	2012	zrekonš. body osvetlenia	153,0		2012	211,7										
				2012	počet														
4	Oprava miestnych komunikácií u Belanov		2112 – Miestne komunikácie	2014	zrekonš. kom.	33,3		2014	33,3										
				2014	dĺžka														
5	Vybudovanie ciest po komasácii		2112 – Miestne komunikácie	2016	nové kom.	222,2		2016	222,2										
				2016	dĺžka														
6	Výstavba kamerového systému		2224 – Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	2016	osadené kamery	9,3		2016	9,3										
				2016	počet														
7	Výstavba multifunkčného ihriska		2411 – Športové ihriská	2016	postavené ihriská	76,5		2016	76,5										
				2016	počet														
8	Uloženie optického kábla a rekonštrukcia rozhlasu		2224 – Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	2016	zrekonš. body rohlasu	18,0		2016	18,0										
				2016	počet														
9	Zateplenie budovy školskej jedálne		1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2018	zatep. budovy	55,1		2018	55,1										
				2018	súbor														
10	Rekonštrukcia telocvične		1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2018	zrek. budovy	152,4		2018	152,4										
				2018	súbor														

Návrh

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Cieľom Ex – ante hodnotenia stavu projektovej pripravenosti investícií je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. V nasledujúcom formulári sú uvedené len tie investičné zámery, na ktoré má obec v čase vypracovania tohto PHSR (leto 2019) už spracovanú príslušnú dokumentáciu. Súhrn všetkých investičných aj neinvestičných zámerov obce na nasledujúce obdobie je uvedený v ďalšej časti dokumentu (pozri najmä formuláre P1, P2, P3 a F2).

Formulár 6 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR (pipe_line)																		
v tis. EUR																		
por. č.	Politika - oblasť	Názov investície	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia-plán	Technická príprava mesiac/ rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia-plán	**ÚR:** **SP:** **PD:**	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov celkom	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	**Sociálna**	Rozšírenie kamerového systému (II. etapa)	2224 – Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	2019		15,9		*2019-20*	15,9	15,90									
				2020															
2		Osadenie mantinelov okolo asfaltového ihriska v areáli ZŠ	2411 – Športové ihriská	2023		28,0		*2023*	28,0	28,0									
				2023															

3	**Environmentálna**	Obstaranie kompostérov		2019		2,5													
								2019	2,5	2,5									
				2019															
4		Vodozádržné opatrenia na ul. Malá	2152 – Priehrady	2021		200,0													
								2021	200,0	200,0									
				2021															

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

Návrh

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť. V makroregionálnej mierke je dôležitým činiteľom rozvoja obce európsky rozvojový koncept „Red octopus“, ktorý stanovuje hlavné rozvojové centrá Európy. Ide o tzv. „červenú chobotnicu“ (pomenovanie podľa tvaru tejto rozvojovej siete), ktorá spája najrozvinutejšie európske sídelné a aglomeračné centrá a centrá, ktoré majú najväčší potenciál ďalšieho rozvoja. Jedno z ramien „červenej chobotnice“ prechádza aj Slovenskom, avšak len jeho juhozápadnou časťou. Povina je teda od tohto ramena značne vzdialený.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá osídlenia pre Povina predstavujú mestá Kysucké Nové Mesto (3b. skupina centier osídlenia), Žilina (1a. skupina), Krásno nad Kysucou (5. skupina centier osídlenia) a Čadca (2a. skupina).

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Z pohľadu rozvoja územia Slovenska najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice (o. i.) severoslovenským dopravným koridorom cez Žilinu, Poprad a Prešov. Povina teda leží pomerne blízko tejto osi a z tohto dôvodu možno očakávať priaznivý rozvojový impulz pre obec z vonkajšieho prostredia prostredníctvom súkromných investorov.

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom). Od programovacieho obdobia 2007 - 2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál

Návrh

rozvoja (týmto opatrením sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe Koncepcie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.
Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť okresu Kysucké Nové Mesto by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k tomuto regiónu (keď už nie priamo v ňom). Skúsenosti ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava – Trnava – Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu). Keďže sa okres Kysucké Nové Mesto nachádza v blízkosti Žiliny, aj tento okres ťaží z rozvoja mesta Žilina a jej bezprostredného okolia. Z prostredia investičnej pomoci možno teda očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre región v blízkej budúcnosti.
Spomínaná politika územnej podpory vo forme investičnej pomoci a množstvo ďalších faktorov (napr. faktor sídelnej hierarchie, faktor makropolohovej atraktivity, faktor veľkej dopravnej infraštruktúry, faktor historickej marginality, faktor depresnosti priľahlých prihraničných regiónov a pod.; Korec 2005) prispeli (a naďalej prispievajú) k veľmi nerovnovážnemu regionálnemu vývoju v rámci Slovenska, keď sa medzi jednotlivými jeho regiónmi vytvorili pomerne výrazné regionálne disparity. Vytvorila sa tak významná priestorová polarizácia spoločnosti s existenciou centier na strane jednej a periférií (vnútorných aj prihraničných periférnych regiónov) na strane druhej. Dobrou správou pre Povina je, že obec v periférnom regióne (z pohľadu celého Slovenska) neleží.

Návrh

Členstvo obce v organizáciách

Obec Povina je členom 4 združení, ktoré vznikli za rôznym účelom, majú rôzne ciele a prostredníctvom ktorých sa obec snaží uplatňovať a presadzovať svoje záujmy:

- „Združenie miest a obcí Slovenska“ (ZMOS) – organizácia zastupujúca záujmy samospráv na celoslovenskej úrovni;
- „Združenie miest a obcí dolných Kysúc“ – združenie obcí, presadzujúce záujmy členských obcí;
- Združenie právnických osôb „Biomasa“ – nezisková organizácia, združujúca cca 20 členov (obce, školy, zdravotnícke zariadenia) a pôsobiaca najmä na území Trenčianskeho a Žilinského kraja; zaoberá sa problematikou využívania biomasy
- Regionálne vzdelávacie centrum (RVC) Martin – združenie poskytujúce svojim členom rôzne vzdelávacie aktivity na úseku výkonu samosprávnych funkcií obcí.

Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplnkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014 – 2020 bude Slovensko čerpať európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa budú čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP),
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ),
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II),
- OP Výskum a inovácie (OP VaI),
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS),
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca bude Slovensko čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce
- SK – CZ 2014 – 2020,
- SK – AT 2014 – 2020,
- PL – SK 2014 – 2020,
- SK – HU 2014 – 2020,
- ENI HU – SK – RO – UA 2014 – 2020.

Programy nadnárodnej spolupráce
- Stredná Európa,
- ETC Dunaj.

Programy medziregionálnej spolupráce
- INTERREG,
- ESPON,
- INTERACT,
- URBACT.

Návrh

Obec Povina môže v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti čerpať z EŠIF financie prostredníctvom základných operačných programov – Integrovaný regionálny operačný program OP IROP (ktorého realizátorom na území Žilinského kraja je ŽSK prostredníctvom Regionálnej územnej stratégie ŽSK), OP Ľudské zdroje, OP Kvalita životného prostredia a OP Efektívna verejná správa. V rámci Cieľa Európska územná spolupráca sa obec môže uchádzať o financie na realizáciu rozvojových aktivít cez Program cezhraničnej spolupráce PL – SK 2014 – 2020.

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 7 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva, emigrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie	Zmena životného štýlu
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Návrh

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce.

SWOT analýza

Formulár 8 (A10): SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• rast počtu obyvateľov (zo strednodobého hľadiska) • pozitívny vývoj migračného pohybu obyvateľstva • nízka miera nezamestnanosti • vysoký podiel krátkodobo nezamestnaných UoZ • „dobrá“ štruktúra UoZ – absencia výraznejších problémov s hľadaním zamestnania • zrekonštruované verejné osvetlenie a rozhlas • viacero kultúrno-spoločenských aktivít v obci • dostupnosť základnej zdravotnej starostlivosti v susednom okresnom meste • dostupnosť administratívno-správnych služieb v relatívnej blízkosti obce • dostupnosť viacerých služieb priamo v obci, pomerne rozvinutá hospodárska základňa • dobrá makropoloha obce vo vzťahu k výške priemernej mzdy v regiónoch SR • dobrá poloha blízko diaľnice a hlavnej rozvojovej a urbanizačnej osi SR • zrealizovaný projekt pozemkových úprav • racionálne vedenie samosprávy zo strany predstaviteľov obce • aktivita a pripravenosť obce na získanie financií na realizáciu investičných akcií z externých dotačných zdrojov • racionálne finančné hospodárenie obce, dobrá aktivita z hľadiska zabezpečenia dodatočných vlastných príjmov	• negatívny vývoj prirodzeného pohybu obyvateľstva • horšia veková štruktúra obyvateľstva • priemerná digitálna gramotnosť obyvateľov obce • nižšia ochota obyvateľov podnikať • problémové úseky v intraviláne obce z hľadiska ochrany pred povodňami • nie celkom dobudovaná technická infraštruktúra (kanalizácia, vodovod) • nižšia kvalita niektorých (krátkych) úsekov miestnych komunikácií • obmedzený priestor pre budovanie chodníkov v obci • nízky potenciál rozvoja cestovného ruchu • nízka úroveň vytriedenia odpadov – nižšie environmentálne povedomie obyvateľov
Príležitosti	**Ohrozenia**
• skvalitnenie systému triedeného zberu odpadov • zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva • rekonštrukcia miestnych komunikácií • dostavba kanalizácie, rekonštrukcia rozvodov vodovodnej siete • realizácia protipovodňových opatrení • rekonštrukcia obecných budov (exteriéru aj interiéru) • rekonštrukcia športových ihrísk • podpora miestnych podnikateľských subjektov • využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov • možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...)	• odliv mladých obyvateľov za prácou a bývaním • starnutie obyvateľstva • pomalšie tempo prispôsobovania sa strednej a staršej generácie novým technológiám • zhoršovanie podnikateľského prostredia rôznymi opatreniami zo strany vlády • konkurencia okolitých destinácií CR z hľadiska prilákania turistov • nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ • vysoká administratívna náročnosť pre získanie financií z EŠIF • neustále zvyšovanie administratívnej záťaže výkonu miestnej samosprávy bez kompenzácie z hľadiska paralelného zvyšovania zdrojov (finančných, personálnych)

Zdroj: vlastné spracovanie

Návrh

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja:

- využitie dobrej geografickej polohy obce v blízkosti hlavnej rozvojovej osi Slovenska a na hlavnom komunikačnom ťahu v smere na Česko a Poľsko
- racionálne hospodárenie samosprávy
- aktivita obce na poli získavania externých financií na svoj rozvoj
- podpora rozvoja miestnych podnikateľských subjektov, pomerne rozvinutá miestna hospodárska základňa
- dobrá kvalita občianskej vybavenosti
- zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva
- využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov.

Hlavné disparity rozvoja:

- emigrácia obyvateľstva – z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, ktoré má tendenciu sťahovať sa do miest
- nízky potenciál pre prilákanie investícií do cestovného ruchu – obec má z dôvodu slabých lokalizačných a realizačných predpokladov rozvoja cestovného ruchu veľmi malý lokalizačný potenciál pre prilákanie investícií do tejto oblasti
- slabšia ponuka pracovných príležitostí v porovnaní s väčšími mestami – obec nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre všetko svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva – obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- rozdrobenosť pozemkov – extrémne limitujúci faktor rozvojových aktivít z dôvodu veľkej náročnosti z hľadiska vysporiadania vlastníckych vzťahov (napr. pre IBV, budovanie cyklotrás a pod.).

Návrh

B-Strategická časť

Návrh

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne, či už z hľadiska strednodobého alebo dlhodobého horizontu. Východiská pre prognózy budúceho vývoja sú prezentované v rôznych strategických dokumentoch národnej úrovne. Stratégia Európa 2020 predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť a pre tieto ciele stanovuje aj ukazovatele na ich hodnotenie. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa doplňujúce priority:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Stratégiu Európa 2020 aplikujú všetky členské štáty Európskej únie, teda aj Slovensko. Navyše, na podporu jej aplikácie a v záujme zlepšenia hospodárskej výkonnosti jednotlivých členských štátov vydáva Európska komisia pre tieto štáty rôzne odporúčania. Slovensko dostalo odporúčania na zlepšenie stavu v oblasti verejných financií, daní, trhu práce, vzdelávania a odbornej prípravy, sieťových odvetví, podnikateľského prostredia a efektívnosti verejnej správy. Stratégia Európa 2020 sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.
Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019 – 2023 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PHSR obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Návrh

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzerať. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doteraz realizovaných a plánovaných projektov, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Povina:

Obec Povina je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Povina na roky 2019 – 2023. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce“.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnúť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorít a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

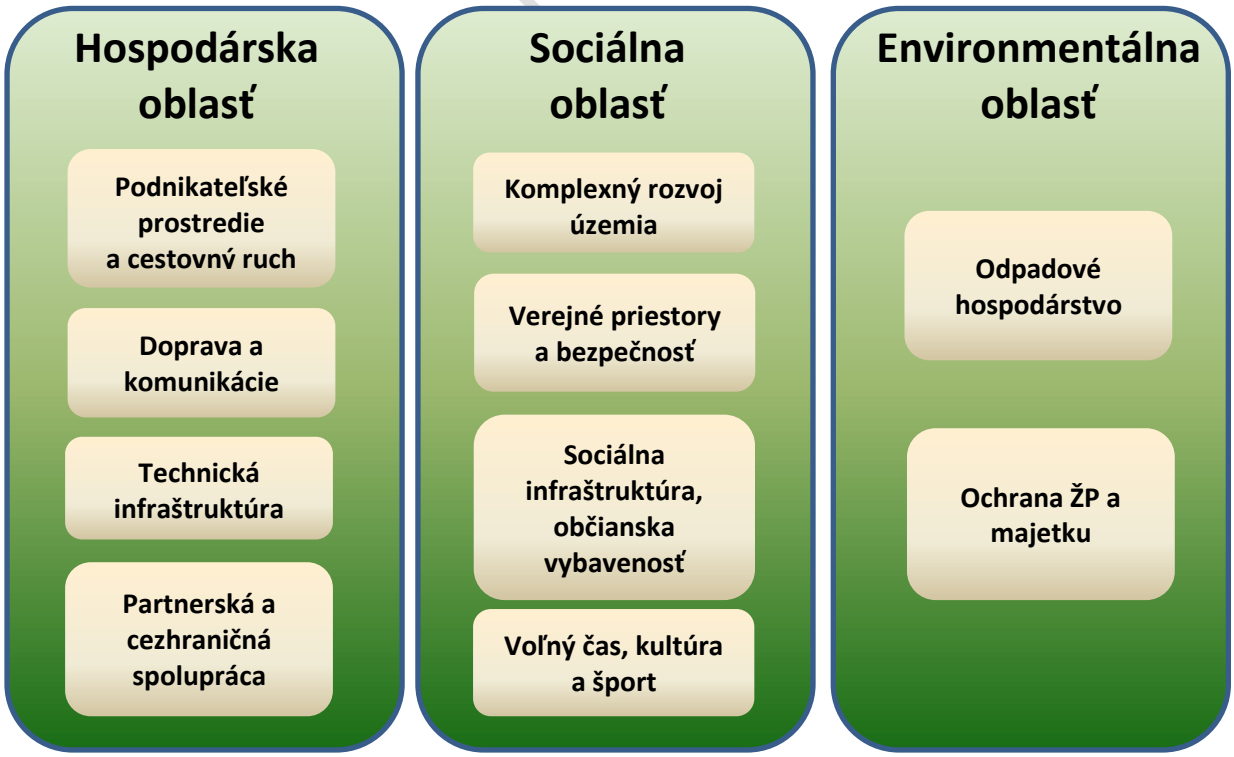
Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôsobené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie RR sú v PHSR zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PHSR Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Povina stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

Návrh

A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo 4 priorít: podnikateľské prostredie a cestovný ruch (podpora malého a stredného podnikania, podpora miestnej hospodárskej základne, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora výstavby turistickej infraštruktúry v katastrálnom území obce), doprava a komunikácie (rekonštrukcia miestnych komunikácií, rekonštrukcia starých a výstavba nových chodníkov), technická infraštruktúra (skvalitnenie technickej vybavenosti obce – kanalizácia, vodovod, rozhlas) a partnerská spolupráca (spolupráca s partnerskými obcami).

B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca z 5 rozvojových priorít: komplexný rozvoj územia (prispôsobenie existujúcej územnoplánovacej dokumentácie aktuálnym potrebám obce), verejné priestory a bezpečnosť (prevencia kriminality), sociálna infraštruktúra, občianska vybavenosť (rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce) a voľný čas, kultúra a šport (rekonštrukcia športových a oddychových zariadení, podpora kultúrnych a športových podujatí a telies).

C.) **Environmentálna oblasť** – tretia prioritná oblasť pozostáva z 2 rozvojových priorít: odpadové hospodárstvo (podpora triedenia a zhodnocovania odpadov zmenou systému zberu a obstaraním nádob na triedený zber a zhodnocovanie odpadov) a ochrana životného prostredia a majetku (realizácia protipovodňových opatrení).

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec napĺňať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 9 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov

Vízia *„Obec Povina je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby“*			
Strategický cieľ *„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce“*			
Prioritná oblasť	**Hospodárska**	**Sociálna**	**Environmentálna**
Globálny cieľ	*Rozvíjať vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry*	*Podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského vyžitia*	*Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie*
Priority	• **podnikateľské prostredie a cestovný ruch** • **doprava a komunikácie** • **technická infraštruktúra** • **partnerská a cezhraničná spolupráca**	• **komplexný rozvoj územia** • **verejné priestory a bezpečnosť** • **sociálna infraštruktúra, občianska vybavenosť** • **voľný čas, kultúra a šport**	• **odpadové hospodárstvo** • **ochrana ŽP a majetku**
Opatrenia	1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov 1.2 Rozvoj turistickej infraštruktúry 1.3 Skvalitnenie miestnej	2.1 Tvorba podmienok pre vhodné priestorové a funkčné usporiadanie územia 2.2 Prevencia kriminality a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov	3.1 Podpora triedenia a zhodnocovania odpadov 3.2 Prevencia pred živelnými pohromami

	dopravnej infraštruktúry 1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.5 Spolupráca s partnerskými obcami	2.3 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti 2.4 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času 2.5 Podpora spoločenského a kultúrneho života	

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Návrh

C-Programová časť

Návrh

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úroveň opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Všetky projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „**Projekt**“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú uvedené ako „**Aktivita**“.

Nie vždy bolo možné jednotlivé projekty alebo aktivity, ktoré samospráva plánuje realizovať, jednoznačne zatriediť pod konkrétne opatrenie a konkrétnu prioritu. Niektoré plánované projekty sa totižto svojím obsahom prelínajú a dotýkajú sa viacerých prioritných oblastí a priorít. V takýchto prípadoch bol plánovaný projekt alebo aktivita začlenený pod príslušné opatrenie podľa hlavného, najdôležitejšieho cieľa, na ktorý je ten-ktorý projekt zameraný. Takýmto spôsobom sa postupovalo napr. pri projekte 1.2.1. Vybudovanie mobiliáru okolo cyklotrás v katastri obce (Jedľovina, Obelec, Kremienka) – hlavným cieľom je skvalitniť turistickú infraštruktúru (tento projekt však mohol byť zaradený aj pod opatrenie 1.3 – skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry).

Formulár 10 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Prioritná oblasť 1 – HOSPODÁRSKA	
Opatrenie	**Projekt/Aktivita**
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov	***Aktivita:*** *1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci* - príprava pozemkov, budov, priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj existujúcich podnikateľských aktivít - prenájom obecných pozemkov a budov - podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty - podpora poľnohospodárskych subjektov
1.2 Rozvoj turistickej infraštruktúry	**Projekt:** 1.2.1 Vybudovanie mobiliáru okolo cyklotrás v katastri obce (Jedľovina, Obelec, Kremienka) *Aktivity:* - osadenie informačných tabúľ - budovanie odpočívadiel **Projekt:** 1.2.2 Výstavba oddychových zón pozdĺž hlavnej cesty (cesty č. 2056) *Aktivity:* - osadenie informačných tabúľ - osadenie lavičiek, košov a ďalšieho vybavenia
1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	**Projekt:** 1.3.1 Osadenie orientačných tabúľ v intraviláne obce *Aktivity:* - osadenie orientačných (smerových) tabúľ v záujme

	skvalitnenia navigácie a pohybu v intraviláne obce **Projekt:** 1.3.2 Výstavba cesty okolo cintorína - pravá strana *Aktivity:* - vybudovanie asfaltového povrchu po pravej strane cintorína **Projekt:** 1.3.3 Rekonštrukcia miestnej komunikácie k školskej jedálni *Aktivity:* - rekonštrukcia asfaltového povrchu **Projekt:** 1.3.4 Rekonštrukcia chodníkov okolo cesty E75 *Aktivity:* - rekonštrukcia poškodeného povrchu existujúcich chodníkov **Projekt:** 1.3.5 Výstavba nových chodníkov v obci *Aktivity:* - vybudovanie nových chodníkov na miestach, kde to špecifické územno-technické podmienky dovoľujú **Projekt:** 1.3.6 Vyznačenie prechodov pre chodcov, výstavba nástupných ostrovčekov a osvetlenia pri ZŠ *Aktivity:* - realizácia bezpečnostných dopravných prvkov pri areáli školy
1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	**Projekt:** 1.4.1 Výstavba prečerpávacích staníc na vodu *Aktivity:* - vybudovanie 2 ks prečerpávacích staníc (Uhliská a ul. Malá) v záujme kvalitnejšieho zásobovania obyvateľstva pitnou vodou **Projekt:** 1.4.2 Rozšírenie verejného vodovodu v lokalite Skaličné *Aktivity:* - rozšírenie vodovodnej siete v záujme kvalitnejšieho zásobovania obyvateľstva pitnou vodou **Projekt:** 1.4.3 Kanalizácia do ZŠ *Aktivity:* - dobudovanie chýbajúcich vetiev kanalizačnej siete a kanalizačných prípojok v areáli ZŠ **Projekt:** 1.4.4 Rozšírenie obecného rozhlasu a internetu do osady Tatarovci *Aktivity:* - uloženie kabeláže - osadenie nových koncových bodov rozhlasu - sprístupnenie internetu

Návrh

1.5 Spolupráca s partnerskými obcami	***Aktivita:*** *1.5.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce* - rozvoj spolupráce s partnerskými obcami/mestami
Prioritná oblasť 2 – SOCIÁLNA	
Opatrenie	**Projekt/Aktivita**
2.1 Tvorba podmienok pre vhodné priestorové a funkčné usporiadanie územia	**Projekt:** 2.1.1 Zmeny a doplnky územného plánu *Aktivity:* - aktualizácia a prispôsobenie územnoplánovacej dokumentácie aktuálnym potrebám obce
2.2 Prevencia kriminality a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov	**Projekt:** 2.2.1 Rozšírenie kamerového systému (II. etapa) *Aktivity:* - osadenie ďalších monitorovacích kamier v intraviláne obce za účelom prevencie kriminality
2.3 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti	**Projekt:** 2.3.1 Zateplenie budovy obecného úradu *Aktivity:* - realizácia zateplenia budovy OcÚ - výmena okien, úprava fasády, výmena svietidiel
2.4 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času	**Projekt:** 2.4.1 Osadenie mantinelov okolo asfaltového ihriska v areáli ZŠ *Aktivity:* - zakúpenie a osadenie mantinelov okolo existujúceho ihriska **Projekt:** 2.4.2 Výstavba workoutového ihriska v areáli ZŠ *Aktivity:* - vybudovanie nového ihriska **Projekt:** 2.4.3 Rozšírenie detského ihriska pri predajni COOP Jednota *Aktivity:* - doplnenie existujúceho detského ihriska o nové hracie prvky
2.5 Podpora spoločenského a kultúrneho života	***Aktivita:*** *2.5.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí* - podpora kultúrnych podujatí - podpora športových podujatí - podpora miestnych kultúrnych a športových telies
Prioritná oblasť 3 – ENVIRONMENTÁLNA	
Opatrenie	**Projekt/Aktivita**
3.1 Podpora triedenia a zhodnocovania odpadov	**Projekt:** 3.1.1 Zmena systému zberu zmesového komunálneho odpadu *Aktivity:* - zavedenie nového systému zberu zmesového KO v záujme motivovania obyvateľov produkovať čo najmenej tohto odpadu

Návrh

	Projekt: 3.1.2 Obstaranie kompostérov *Aktivity:* - v záujme zvýšenia množstva zhodnocovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zakúpenie a odovzdanie domácich kompostérov obyvateľom (do záhrad RD) a kompostérov pre potreby obce **Projekt:** 3.1.3 Osadenie polopodzemných kontajnerov pri ZŠ *Aktivity:* - v záujme zvýšenia úrovne vytriedenia odpadov osadenie kontajnerov na triedený odpad **Projekt:** 3.1.4 Osadenie ďalších polopodzemných kontajnerov v intraviláne obce *Aktivity:* - v záujme zvýšenia úrovne vytriedenia odpadov osadenie kontajnerov na triedený odpad
3.2 Prevencia pred živelnými pohromami	**Projekt:** 3.2.1 Vodozádržné opatrenia na ul. Malá *Aktivity:* - realizácia súboru vodozádržných opatrení **Projekt:** 3.2.2 Vodozádržné opatrenia v extraviláne obce *Aktivity:* - vybudovanie hrádzok na potokoch v extraviláne obce **Projekt:** 3.2.3 Skvalitnenie regulácie toku Povinského potoka v kritických úsekoch *Aktivity:* - realizácia súboru vodozádržných opatrení na vybraných úsekoch toku

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Návrh

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli stanovené ako nulové v roku 2019, cieľové hodnoty boli stanovené pre roky 2021 a 2023.

Formulár 11 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	
				2019	2021	2023
Hospodárska oblasť						
Opatrenie 1.1. - Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov						
Výsledok	Podporení podnikatelia	OcÚ	počet	0	3	5
Opatrenie 1.2. - Rozvoj turistickej infraštruktúry						
Výsledok	Vybudované oddychové zóny v extraviláne obce	OcÚ	počet	0	0	3
Výsledok	Vybudované oddychové zóny v intraviláne obce	OcÚ	počet	0	3	3
Opatrenie 1.3. - Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry						
Výsledok	Osadené orientačné tabule	OcÚ	počet	0	15	15
Výsledok	Nová komunikácia okolo cintorína	OcÚ	m	0	150	150
Výsledok	Zrekonštruovaná miestna komunikácia pri ŠJ	OcÚ	m	0	80	80
Výsledok	Zrekonštruované chodníky pri ceste E75	OcÚ	m	0	200	400
Výsledok	Novovybudované chodníky v intraviláne obce	OcÚ	m	0	0	400
Výsledok	Nové súbory bezpečnostných prvkov na komunikácii pri ZŠ	OcÚ	počet	0	2	2
Opatrenie 1.4. - Zlepšenie technickej vybavenosti obce						
Výsledok	Vybudované nové prečerpávacie stanice	OcÚ	počet	0	0	2
Výsledok	Rozšírená vodovodná sieť v lokalite Skaličné	OcÚ	súbor	0	1	1
Výsledok	Budovy v areáli ZŠ pripojené na kanalizáciu	OcÚ	počet	0	2	4
Výsledok	Nové body rozhlasu a internet v osade Tatarovci	OcÚ	súbor	0	1	1

Opatrenie 1.5. - Spolupráca s partnerskými obcami						
Výsledok	Podporené partnerské projekty	OcÚ	počet	0	3	5
Sociálna oblasť						
Opatrenie 2.1. - Tvorba podmienok pre vhodné priestorové a funkčné usporiadanie územia						
Výsledok	Aktualizovaný územný plán	OcÚ	súbor	0	1	1
Opatrenie 2.2. - Prevencia kriminality a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov						
Výsledok	Osadené ďalšie bezpečnostné kamery	OcÚ	počet	0	15	15
Opatrenie 2.3. - Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti						
Výsledok	Zateplená budova obecného úradu	OcÚ	objekt	0	0	1
Opatrenie 2.4. - Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času						
Výsledok	Osadené mantinely okolo asfaltového ihriska	OcÚ	objekt	0	0	1
Výsledok	Vybudované workoutové ihrisko	OcÚ	objekt	0	1	1
Výsledok	Rozšírené detské ihrisko o nové hracie prvky	OcÚ	objekt	0	1	1
Opatrenie 2.5. - Podpora spoločenského a kultúrneho života						
Výsledok	Podporené kultúrne a športové podujatia	OcÚ	počet/rok	0	10	10
Výsledok	Podporené miestne kultúrne a športové telesá	OcÚ	počet/rok	0	1	1
Environmentálna oblasť						
Opatrenie 3.1. - Podpora triedenia a zhodnocovania odpadov						
Dopad	Znížená produkcia zmesového kom. odpadu	OcÚ	%	0	30	30
Výsledok	Obstarané kompostéry pre RD a pre obec	OcÚ	počet	284	284	284
Výsledok	Osadené polopodzemné kontajnery pri ZŠ	OcÚ	počet	2	2	2
Výsledok	Osadené polopodzemné v intraviláne obce	OcÚ	počet	0	0	6
Opatrenie 3.2. - Prevencia pred živelnými pohromami						
Výsledok	Realizované vodozádržné opatrenia na ul. Malá	OcÚ	súbor opatrení	0	1	1
Výsledok	Vybudované hrádzky na potokoch v extraviláne obce	OcÚ	počet	0	30	50
Výsledok	Upravená regulácia toku Povinského potoka na kritických úsekoch	OcÚ	súbor opatrení	0	0	1

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Návrh

Súhrnný prehľad projektových zámerov na nasledujúce obdobie poskytuje Formulár P3.

Formulár 12 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce

P. č.	Typ zá me ru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný		Ukazovatele výstupov		Stav pripravenosti projektového zámeru		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady (tis. eur)	Priorita zámeru		Spolupráca s partnerom pri realizácii	Realizácia projektu je viazaná na podmienku
				Oblasť	Kategória	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav	Iné - doplňte			Priorita	Iné – doplňte		
1	4	5	6	8	8a	9	9a	10	10a	11	12	13	13a	14	15
1	Neinvestičný		Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	Zamestnanosť		podporení podnikatelia / počet	5		-	2019-2023	5,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
2	Investičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Vybudovanie mobiliáru okolo cyklotrás v katastri obce (Jedľovina, Obelec, Kremienka)	Cestovný ruch	Agroturistika	vybudované oddych. zóny/ počet	3	V štádiu úvah	-	2022	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
3	Investičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Výstavba oddychových zón pozdĺž hlavnej cesty (cesty č. 2056)	Cestovný ruch	Agroturistika	vybudované oddych. zóny/ počet	3	V štádiu úvah	-	2019-2020	8,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
4	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Osadenie orientačných tabúľ v intraviláne obce	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	osadené tabule / počet	15	V štádiu úvah	-	2020	3,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A

Návrh

5	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba cesty okolo cintorína - pravá strana	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	dĺžka nového asfalt. povrchu / m	150	V štádiu úvah	-	2020	25,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
6	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnej komunikácie k školskej jedálni	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	dĺžka zrek. asfalt. povrchu / m	80	V štádiu úvah	-	2019-2020	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
7	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia chodníkov okolo cesty E75	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	dĺžka zrek. chodníkov / m	400	V štádiu úvah	-	2021-2022	30,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
8	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba nových chodníkov v obci	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	dĺžka nových chodníkov / m	400	V štádiu úvah	-	2022-2023	80,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
9	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Vyznačenie prechodov pre chodcov, výstavba nástupných ostrovčekov a osvetlenia pri ZŠ	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	súbory bezpečnostných prvkov / počet	2	Pripravené povolenia, stanoviská	-	2019-2020	4,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
10	Investičný	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	Výstavba prečerpávacích staníc na vodu	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	vybud. prečerpávacie stanice / počet	2	V štádiu úvah	-	2023	120,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
11	Investičný	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	Rozšírenie verejného vodovodu v lokalite Skaličné	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	rozšírená vodovodná sieť / súbor	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2019	5,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A

Návrh

12	Investičný	2223 - Miestne kanalizácie	Kanalizácia do ZŠ	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd	budovy pripojené na kanal. / počet	4	V štádiu úvah	-	2021-2022	90,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
13	Investičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Rozšírenie obecného rozhlasu a internetu do osady Tatarovci	Technická infraštruktúra	Obecný rozhlas	nové body rozhlasu a internet / súbor	1	V štádiu úvah	-	2022	15,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
14	Neinvestičný		Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce	Cestovný ruch		podporené partnerské projekty	5	V štádiu úvah	-	2019-2023	7,50 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A
15	Neinvestičný		Zmeny a doplnky územného plánu			aktualizovaný ÚP / súbor	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2020-2021	5,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
16	Investičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Rozšírenie kamerového systému (II. etapa)	Sociálna infraštruktúra	Bezpečnosť	osadené kamery / počet	15	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2019-2020	15,90 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
17	Investičný	1220 - Budovy pre administratívu	Zateplenie budovy obecného úradu	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	zateplené budovy / počet	1	V štádiu úvah	-	2022	30,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
18	Investičný	2411 - Športové ihriská	Osadenie mantinelov okolo asfaltového ihriska v areáli ZŠ	Sociálna infraštruktúra	Školstvo	osadené mantinely / súbor	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2023	28,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
19	Investičný	2411 - Športové ihriská	Výstavba workoutového ihriska v areáli ZŠ	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	nové ihriská/ počet	1		-	2019	2,50 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A

Návrh

20	Investičný	2411 - Športové ihriská	Rozšírenie detského ihriska pri predajni COOP Jednota	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	zrekonštr. objekty / počet	1	V štádiu úvah	-	2019	1,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
21	Neinvestičný		Podpora kultúrnych a športových podujatí			podporené podujatia za rok / počet	10		-	2019-2023	20,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A
22	Neinvestičný		Zmena systému zberu zmesového komunálneho odpadu	Životné prostredie		znížená produkcia zmesového odpadu / %	30	V štádiu úvah	-	2019-2020	3,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
23	Neinvestičný		Obstaranie kompostérov	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu	obstarané kompostéry / počet	184	Hotové VO, vybraný dodávateľ	-	2019	2,50 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
24	Investičný		Osadenie polopodzemných kontajnerov pri ZŠ	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu	osadené kontajnery / počet	2	Hotové VO, vybraný dodávateľ	-	2019	5,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
25	Investičný		Osadenie ďalších polopodzemných kontajnerov v intraviláne obce	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu	osadené kontajnery / počet	6	V štádiu úvah	-	2023	15,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
26	Investičný	2152 - Priehrady	Vodozádržné opatrenia na ul. Malá	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami	realizované opatrenia / súbor opatrení	1	V štádiu úvah	-	2021	200,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
27	Investičný	2152 - Priehrady	Vodozádržné opatrenia v extraviláne obce	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami	vybudované hrádzky / počet	50	V štádiu úvah	-	2021-2022	30,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A

Návrh

28	Investičný	2152 - Priehrady	Skvalitnenie regulácie toku Povinského potoka v kritických úsekoch	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami	realizované opatrenia / súbor opatrení	1	V štádiu úvah	-	2022-2023	70,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Návrh

D-Realizačná časť

Návrh

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár 13 (R1): Akčný plán

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (tis. eur)
HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov			
Aktivita: *1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci*	od 2019 priebežne	obec	5,00
1.2 Rozvoj turistickej infraštruktúry			
Projekt: 1.2.1 Vybudovanie mobiliáru okolo cyklotrás v katastri obce (Jedľovina, Obelec, Kremienka)	2022	obec	15,00
Projekt: 1.2.2 Výstavba oddychových zón pozdĺž hlavnej cesty (cesty č. 2056)	2019-2020	obec	8,00
1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: 1.3.1 Osadenie orientačných tabúľ v intraviláne obce	2020	obec	3,00
Projekt: 1.3.2 Výstavba cesty okolo cintorína - pravá strana	2020	obec	25,00
Projekt: 1.3.3 Rekonštrukcia miestnej komunikácie k školskej jedálni	2019-2020	obec	15,00
Projekt: 1.3.4 Rekonštrukcia chodníkov okolo cesty E75	2021-2022	obec	30,00
Projekt: 1.3.5 Výstavba nových chodníkov v obci	2022-2023	obec	80,00
Projekt: 1.3.6 Vyznačenie prechodov pre chodcov, výstavba nástupných ostrovčekov a osvetlenia pri ZŠ	2019-2020	obec	4,00
1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: 1.4.1 Výstavba prečerpávacích staníc na vodu	2023	obec	120,00
Projekt: 1.4.2 Rozšírenie verejného vodovodu v lokalite Skaličné	2019	obec	5,00

Návrh

Projekt: 1.4.3 Kanalizácia do ZŠ	2021-2022	obec	90,00
Projekt: 1.4.4 Rozšírenie obecného rozhlasu a internetu do osady Tatarovci	2022	obec	15,00
1.5 Spolupráca partnerskými obcami			
Aktivita: *1.5.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce*	od 2019 priebežne	obec	7,50
SOCIÁLNA OBLASŤ			
2.1 Tvorba podmienok pre vhodné priestorové a funkčné usporiadanie územia			
Projekt: 2.1.1 Zmeny a doplnky územného plánu	2020-2021	obec	5,00
2.2 Prevencia kriminality a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov			
Projekt: 2.2.1 Rozšírenie kamerového systému (II. etapa)	2019-2020	obec	15,90
2.3 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti			
Projekt: 2.3.1 Zateplenie budovy obecného úradu	2022	obec	30,00
2.4 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času			
Projekt: 2.4.1 Osadenie mantinelov okolo asfaltového ihriska v areáli ZŠ	2023	obec	28,00
Projekt: 2.4.2 Výstavba workoutového ihriska v areáli ZŠ	2019	obec	2,50
Projekt: 2.4.3 Rozšírenie detského ihriska pri predajni COOP Jednota	2019	obec	1,00
2.5 Podpora spoločenského a kultúrneho života			
Aktivita: *2.5.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí*	od 2019 priebežne	obec	20,00
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ			
3.1 Podpora triedenia a zhodnocovania odpadov			
Projekt: 3.1.1 Zmena systému zberu zmesového komunálneho odpadu	2019-2020	obec	3,00
Projekt: 3.1.2 Obstaranie kompostérov	2019	obec	2,50
Projekt: 3.1.3 Osadenie polopodzemných kontajnerov pri ZŠ	2019	obec	5,00
Projekt: 3.1.4 Osadenie ďalších polopodzemných kontajnerov v intraviláne obce	2023	obec	15,00
3.2 Prevencia pred živelnými pohromami			
Projekt: 3.2.1 Vodozádržné opatrenia na ul. Malá	2021	obec	200,00
Projekt: 3.2.2 Vodozádržné opatrenia v extraviláne obce	2021-2022	obec	30,00
Projekt: 3.2.3 Skvalitnenie regulácie toku Povinského potoka v kritických úsekoch	2022-2023	obec	70,00

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Návrh

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PHSR

Vypracovaním a schválením tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi, príp. špecializovanými firmami.

V systéme riadenia a implementácie PHSR je **Riadiacim orgánom** na úrovni obce obecný úrad prostredníctvom starostu obce. Ten zodpovedá za systém riadenia PHSR, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci. Obecné zastupiteľstvo plní úlohu **Monitorovacieho výboru**. **Orgánom auditu** je hlavný kontrolór a príslušná komisia OcZ, ak je zriadená. Funkciu **Platobného orgánu** vykonáva ekonomické oddelenie OcÚ a príslušné oddelenia OcÚ plnia funkciu **Sprostredkovateľského orgánu**. PHSR ako aj všetky jeho zmeny a doplnky schvaľuje obecné zastupiteľstvo (Inštitút priestorového plánovania, 2016).

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča zriadiť pri obecnom zastupiteľstve komisiu strategického rozvoja. Táto komisia by vystupovala ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PHSR, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHSR a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod.

Samospráva tak bude raz ročne získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PHSR berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z EŠIF) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy, rôzne informačné stretnutia a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas, úradnú tabuľu a osobné podanie. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PHSR prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa realizácie tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PHSR a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení. Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu, kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PHSR bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétneho projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PHSR bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár 14 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2019 - 2023		
Typ hodnotenia	**Vykonať prvýkrát**	**Dôvod vykonania/ periodicita**
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2020	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2021	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2019-2023	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Návrh

E-Finančná časť

Návrh

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Výška potrebných finančných prostriedkov je v tomto PHSR uvedená pri jednotlivých projektoch a opatreniach. Uvedené sumy sú stanovené odhadom, keďže bez spracovania projektovej dokumentácie nie je možné ex-ante určiť predpokladanú sumu, potrebnú na realizáciu projektu. Navyše, táto suma sa ešte mení po realizácii verejného obstarávania. Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých projektov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce. Niektoré projekty/aktivity sa budú môcť realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, iné si však budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného aj personálneho zabezpečenia.

Potenciálne zdroje, ktoré sa samospráva môže snažiť získať na realizáciu opatrení a aktivít uvedených v tomto PHSR, sú najmä:

- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov (napr. Environmentálny fond, ŠFRB),
- financovanie z národných projektov (napr. úrady práce, soc. vecí a rodiny - AOTP),
- rozpočet samosprávneho kraja,
- európske štrukturálne a investičné fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR,
- Svetová banka,
- sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora a pod.,
- vlastné zdroje (rozpočet obce).

Návrh

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 15 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Oblasť	rok					Spolu (tis. eur)
	2019	2020	2021	2022	2023	
Hospodárska	14,50	50,50	37,50	147,50	172,50	**422,50**
Sociálna	10,50	16,90	9,00	34,00	32,00	**102,40**
Environmentálna	7,50	3,00	205,00	45,00	65,00	**325,50**
SPOLU (tis. eur)	**32,50**	**70,40**	**251,50**	**226,50**	**269,50**	**850,40**

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.
Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámerov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár 16 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (tis. eur)								
Opatrenie	**Celkové náklady**	**Verejné zdroje**					**Súkromné zdroje**	**iné zdroje**
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu		
Opatrenie 1.1	5,00				5,00	5,00		
Opatrenie 1.2	23,00	12,75	1,50		8,75	23,00		
Opatrenie 1.3	157,00	127,50	15,00		14,50	157,00		
Opatrenie 1.4	230,00	114,75	93,50		21,75	230,00		
Opatrenie 1.5	7,50				7,50	7,50		
Opatrenie 2.1	5,00				5,00	5,00		
Opatrenie 2.2	15,90		12,82		3,08	15,90		
Opatrenie 2.3	30,00	25,50	3,00		1,50	30,00		
Opatrenie 2.4	31,50	23,80	2,80		4,90	31,50		
Opatrenie 2.5	20,00				20,00	20,00		
Opatrenie 3.1	25,50	12,75	1,50		11,25	25,50		
Opatrenie 3.2	300,00	255,00	30,00		15,00	300,00		
SPOLU	**850,40**	**572,05**	**160,12**		**118,23**	**850,40**		

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Návrh

Finančný rámec na realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PHSR na celé jeho obdobie. Obsahuje podrobné členenie predpokladaných finančných zdrojov, potrebných na realizáciu jednotlivých projektov.

Formulár 17 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Číslo opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ- výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu (tis. eur)	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
							Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
				rok	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
I. Hospodárska politika					**422,50 €**	422,50 €	167,50 €	255,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 1.1	**1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci**		**5 podporených podnikateľov**	**2019-2023**	**5,00 €**	5,00 €	5,00 €					
Opat. 1.2	**1.2.1 Vybudovanie mobiliáru okolo cyklotrás v katastri obce (Jedľovina, Obelec, Kremienka)**	**2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby**	**3 vybudované oddychové zóny**	**2022**	**15,00 €**	15,00 €	2,25 €	12,75 €				
	1.2.2 Výstavba oddychových zón pozdĺž hlavnej cesty (cesty č. 2056)	**2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby**	**3 vybudované oddychové zóny**	**2019-2020**	**8,00 €**	8,00 €	8,00 €					
Opat. 1.3	**1.3.1 Osadenie orientačných tabúľ v intraviláne obce**	**2112 - Miestne komunikácie**	**15 osadených tabúľ**	**2020**	**3,00 €**	3,00 €	3,00 €					
	1.3.2 Výstavba cesty okolo cintorína - pravá strana	**2112 - Miestne komunikácie**	**150 m novej asfaltovej cesty**	**2020**	**25,00 €**	25,00 €	3,75 €	21,25 €				
	1.3.3 Rekonštrukcia miestnej komunikácie k školskej jedálni	**2112 - Miestne komunikácie**	**80 m zrekonštr. cesty**	**2019-2020**	**15,00 €**	15,00 €	2,25 €	12,75 €				

	1.3.4 Rekonštrukcia chodníkov okolo cesty E75	**2112 - Miestne komunikácie**	**400 m zrekonštr. chodníka**	**2021-2022**	**30,00 €**	30,00 €	4,50 €	25,50 €				
	1.3.5 Výstavba nových chodníkov v obci	**2112 - Miestne komunikácie**	**400 m nových chodníkov**	**2022-2023**	**80,00 €**	80,00 €	12,00 €	68,00 €				
	1.3.6 Vyznačenie prechodov pre chodcov, výstavba nástupných ostrovčekov a osvetlenia pri ZŠ	**2112 - Miestne komunikácie**	**zrealizované 2 súbory bezpečnostných prvkov**	**2019-2020**	**4,00 €**	4,00 €	4,00 €					
Opat. 1.4	**1.4.1 Výstavba prečerpávacích staníc na vodu**	**2222 - Miestne potrubné rozvody vody**	**vybudované 2 prečerpávacie stanice**	**2023**	**120,00 €**	120,00 €	18,00 €	102,00 €				
	1.4.2 Rozšírenie verejného vodovodu v lokalite Skaličné	**2222 - Miestne potrubné rozvody vody**	**rozšírená vodovodná sieť**	**2019**	**5,00 €**	5,00 €	5,00 €					
	1.4.3 Kanalizácia do ZŠ	**2223 - Miestne kanalizácie**	**4 pripojené budovy na kanalizačnú sieť**	**2021-2022**	**90,00 €**	90,00 €	90,00 €					
	1.4.4 Rozšírenie obecného rozhlasu a internetu do osady Tatarovci	**2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia**	**nové body rozhlasu a internet zavedené do osady**	**2022**	**15,00 €**	15,00 €	2,25 €	12,75 €				
Opat. 1.5	**1.5.1 Rozvoj partnerskej spolupráce**		**1 podporený partnerský projekt ročne**	**2019-2023**	**7,50 €**	7,50 €	7,50 €					
II. Sociálna politika					102,40 €	102,40 €	53,10 €	49,30 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 2.1	**2.1.1 Zmeny a doplnky územného plánu**		**aktualizovaný ÚP**	**2020-2021**	**5,00 €**	5,00 €	5,00 €					

Opat. 2.2	**2.2.1 Rozšírenie kamerového systému (II. etapa)**	**2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia**	**15 osadených kamier**	**2019-2020**	**15,90 €**	15,90 €	15,90 €					
Opat. 2.3	**2.3.1 Zateplenie budovy obecného úradu**	**1220 - Budovy pre administratívu**	**zateplené objekty**	**2022**	**30,00 €**	30,00 €	4,50 €	25,50 €				
Opat. 2.4	**2.4.1 Osadenie mantinelov okolo asfaltového ihriska v areáli ZŠ**	**2411 - Športové ihriská**	**osadené mantinely okolo ihriska**	**2023**	**28,00 €**	28,00 €	4,20 €	23,80 €				
	2.4.2 Výstavba workoutového ihriska v areáli ZŠ	**2411 - Športové ihriská**	**vybudované ihrisko**	**2019**	**2,50 €**	2,50 €	2,50 €					
	2.4.3 Rozšírenie detského ihriska pri predajni COOP Jednota	**2411 - Športové ihriská**	**nové hracie prvky na detskom ihrisku**	**2019**	**1,00 €**	1,00 €	1,00 €					
Opat. 2.5	**2.5.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí**		**podporené miestne kultúrne a športové podujatia a telesá**	**2019-2023**	**20,00 €**	20,00 €	20,00 €					
III. Environmentálna politika					325,50 €	325,50 €	57,75 €	267,75 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 3.1	**3.1.1 Zmena systému zberu zmesového komunálneho odpadu**		**znížená produkcia zmesového KO**	**2019-2020**	**3,00 €**	3,00 €	3,00 €					
	3.1.2 Obstaranie kompostérov		**284 ks nových kompostérov**	**2019**	**2,50 €**	2,50 €	2,50 €					
	3.1.3 Osadenie polopodzemných kontajnerov pri ZŠ		**osadené 2 ks kontajnerov pri ZŠ**	**2019**	**5,00 €**	5,00 €	5,00 €					

	3.1.4 Osadenie ďalších polopodzemných kontajnerov v intraviláne obce		**osadených ďalších 6 ks kontajnerov v obci**	**2023**	**15,00 €**	15,00 €	2,25 €	12,75 €				
Opat. 3.2	**3.2.1 Vodozádržné opatrenia na ul. Malá**	**2152 - Priehrady**	**realizovaný súbor vodozádr. opatrení**	**2021**	**200,00 €**	200,00 €	30,00 €	170,00 €				
	3.2.2 Vodozádržné opatrenia v extraviláne obce	**2152 - Priehrady**	**vybudované hrádzky na potokoch v extraviláne obce**	**2021-2022**	**30,00 €**	30,00 €	4,50 €	25,50 €				
	3.2.3 Skvalitnenie regulácie toku Povinského potoka v kritických úsekoch	**2152 - Priehrady**	**realizovaný súbor vodozádr. opatrení**	**2022-2023**	**70,00 €**	70,00 €	10,50 €	59,50 €				
Celkom					**850,40 €**	**850,40 €**	**278,35 €**	**572,05 €**	**0,00 €**	**0,00 €**	**0,00 €**	**0,00 €**

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Návrh

Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PHSR bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce.

Nasledujúca hodnotiaca tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce. Najvyššiu prioritu (úroveň dôležitosti) majú projekty, ktorých realizácia vyplýva priamo z legislatívy a projekty, ktoré budú riešiť výrazne naliehavú havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Kategória s vysokou prioritou zahŕňa projekty s oporou vo VZN obce, projekty Miestnej akčnej skupiny, oblastnej organizácie cestovného ruchu, projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením (príp. aj projekty s ukončeným procesom verejného obstarávania), projekty, na ktoré sa dajú získať zdroje z EŠIF a/alebo ich realizácia je zároveň nutná pre rozvoj obce a projekty, ktoré majú vysokú podporu u obyvateľstva. Kategória so strednou úrovňou dôležitosti obsahuje tie projekty, ktoré majú možnosť byť spolufinancované z európskych štrukturálnych a investičných fondov a/alebo ich realizácia je zároveň vhodná pre rozvoj obce. Kategóriu 4 a 5 predstavujú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez spracovania prvotných analýz, projektovej dokumentácie, stavebného povolenia a pod.).

Formulár 18 (F3): Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia	a) projekty vyplývajúce zo zákona alebo legislatívy EÚ b) projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu	3.1.2; 3.2.1; 3.2.3;
2	Vysoká	a) projekty s oporou vo VZN obce b) projekty s právoplatným stavebným povolením c) projekty MAS d) projekty OOCR e) projekty miestnych rozvojových organizácií f) projekty s vysokou podporou obyvateľov g) projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce nutná	1.3.2; 1.3.3; 1.3.6; 1.4.1; 1.4.2; 1.4.3; 2.1.1; 2.2.1; 3.1.1; 3.2.2;
3	Stredná	projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce vhodná	1.2.1; 1.2.2; 1.3.1; 1.3.4; 1.4.4; 1.5.1; 2.3.1; 2.4.1; 2.4.2; 2.4.3; 2.5.1; 3.1.3; 3.1.4;
4	Nízka	projekty v štádiu zámerov / úvah	1.1.1; 1.3.5;
5	Najnižšia	ostatné	

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Návrh

Záver

Formulár 19 (Z1): Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	Názov dokumentu: **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019 – 2023** Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanej Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015 a podľa Metodiky na spracovanie Programu rozvoja obce, vydanej Inštitútom priestorového plánovania, september 2016.
Spracovanie	Forma a obdobie spracovania: spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Dokument bol spracovaný na jar 2019. Riadiaci tím: riadiaci tím pozostával z 2 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zasadania. Účasť verejnosti a komunikácia s ňou: verejnosť participovala na procese spracovania PHSR prostredníctvom prieskumu názorov. Autor dokumentu: RNDr. Radomír Babiak, PhD.; www.dokumentypreobce.sk Náklady na spracovanie: z rozpočtu obce.
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy dňa:
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Povina na roky 2019 – 2023“.

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Návrh

Prílohy

Návrh

Zoznam členov riadiaceho tímu zapojených do spracovania PHSR

Riadiaci tím	
PhDr. Alena Dudeková	koordinátor
RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen

Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Bazálne environmentálne informácie o sídlach Slovenska (www.beiss.sk)
Halás, M. (2008): Priestorová polarizácia spoločnosti s detailným pohľadom na periférne regióny Slovenska. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2
Inštitút priestorového plánovania (2016): *Stručná metodika spracovania Programu rozvoja obce a Spoločného programu rozvoja obcí*. Bratislava: september 2016.
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
Korec, P. (2005): *Regionálny rozvoj Slovenska v rokoch 1989-2004*. Bratislava: Geografika, 2005. ISBN 80-969338-0-9, 227 s.
MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015, 62 s.
Mušinka, A., Škobla, D., Hurrle, J., Matlovičová, K., Kling, J. (2014): *Atlas rómskych komunít na Slovensku 2013*. Bratislava: UNDP, 2014. ISBN 978-80-89263-18-9, 120 s.
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
Operačné programy 2014-2020
Partnerská dohoda 2014-2020
PHSR Žilinského samosprávneho kraja 2014-2020
Povodňová dokumentácia obce Povina
Program odpadového hospodárstva obce Povina na roky 2016-2020
Program rozvoja vidieka 2014-2020
Register pozemkových spoločenstiev
Register účtovných závierok
Stratégia Európa 2020
Súvaha obce Povina k 31.12.2018
Štatistický úrad Slovenskej republiky
Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Územný plán obce Povina
Výkaz ziskov a strát obce Povina k 31.12.2018
Weisová, D., Bernátová, M. (2012): *Strategické plánovanie samosprávy*. Žilina: Municipalia, 2012.
Zákon č. 389/1990 Zb. o obecnom zriadení
Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti
Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Návrh

Internetové zdroje:

census2011.statistics.sk
datacube.statistics.sk
datacube.statistics.sk/SODB/
http://cp.atlas.sk
http://uzemia.enviroportal.sk
statdat.statistics.sk
www.beiss.sk
www.biomasa.sk
www.cdb.sk
www.maps.google.com
www.minv.sk
www.orsr.sk
www.pamiatky.sk
www.protipoziarne.sk
www.registeruz.sk
www7.statistics.sk
www.vs.sk/heraldreg
www.zrsr.sk

Zoznam skratiek použitých v PHSR

AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce	NPR	Národná prírodná rezervácia
b.j.	Bytové jednotky	OcÚ	Obecný úrad
BRKO	Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	o. i.	Okrem iného
CDB	Cestná databanka	OOCR	Oblastná organizácia cestovného ruchu
CLLD	Community-led Local Development (Miestny rozvoj vedený komunitou)	PA	Povodňová aktivita
CR	Cestovný ruch	PP	Prírodná pamiatka
ČOV	Čistička odpadových vôd	PR	Prírodná rezervácia
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor	POH	Program odpadového hospodárstva
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
EIB	Európska investičná banka	PPF	Poľnohospodársky pôdny fond
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy	SHR	Samostatne hospodáriaci roľníci
EZÚS	Európske zoskupenie územnej spolupráce	ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
ha	Hektár	ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
IBV	Individuálna bytová výstavba	ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	ÚSES	Územný systém ekologickej stability
KZAM	Klasifikácia zamestnaní	TTP	Trvalé trávne porasty
MAS	Miestna akčná skupina	UoZ	Uchádzač o zamestnanie
MOK	Maloobjemový kontajner	VÚC	Vyšší územný celok
MSP	Malí a strední podnikatelia	VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
MŽP	Ministerstvo životného prostredia	ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

Návrh

Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Obec si v tomto PHSR naplánovala realizovať viacero projektov/aktivít. Niektoré z naplánovaných projektov/aktivít sú pomerne jednoduché, nevyžadujú si veľké finančné, materiálne, príp. personálne úsilie. Na druhej strane, iné projekty si zo svojej povahy budú vyžadovať množstvo úsilia, času, schopností a financií. Akčný plán na daný rozpočtový rok predstavuje zhrnutie projektových zámerov a aktivít obce, ktoré sa plánujú realizovať v roku 2019 a výhľadovo aj v rokoch 2020 a 2021. Zložitejšie projekty/aktivity sú v tomto Akčnom pláne rozpracované formou Formuláru na prípravu projektov.

2019

- **1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci**
  Cieľ projektu/aktivity: Podporovať miestnych podnikateľov
  Termín realizácie: od 2019 každoročne
  Predpokladané náklady: 3 000,- eur ročne

- **1.2.1 Výstavba oddychových zón pozdĺž hlavnej cesty (cesty č. 2056)**
  Cieľ projektu/aktivity: Vybudovať atraktívne verejné priestory
  Termín realizácie: 2019-2020
  Predpokladané náklady: 8 000,- eur

- **1.3.3 Rekonštrukcia miestnej komunikácie k školskej jedálni**
  Cieľ projektu/aktivity: Zabezpečiť kvalitný prístup k budovám
  Termín realizácie: 2019-2020
  Predpokladané náklady: 15 000,- eur

- **1.3.6 Vyznačenie prechodov pre chodcov, výstavba nástupných ostrovčekov a osvetlenia pri ZŠ**
  Cieľ projektu/aktivity: Zabezpečiť dostatočnú ochranu osôb pohybujúcich sa pri areáli školy z hľadiska dopravnej bezpečnosti
  Termín realizácie: 2019-2020
  Predpokladané náklady: 4 000,- eur

- **1.5.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce**
  Cieľ projektu/aktivity: Rozvíjať partnerskú a cezhraničnú spoluprácu
  Termín realizácie: od 2019 každoročne
  Predpokladané náklady: 1 500,- eur ročne

- **2.2.1 Rozšírenie kamerového systému (II. etapa)**
  Cieľ projektu/aktivity: Prevencia kriminality v obci
  Termín realizácie: 2019-2020
  Predpokladané náklady: 15 900,- eur

- **2.4.2 Výstavba workoutového ihriska v areáli ZŠ**
  Cieľ projektu/aktivity: Zabezpečiť deťom a mládeži kvalitné podmienky na vykonávanie športových aktivít
  Termín realizácie: 2019
  Predpokladané náklady: 2 500,- eur

Návrh

- **2.4.3 Rozšírenie detského ihriska pri predajni COOP Jednota**
  Cieľ projektu/aktivity: Zabezpečiť deťom dôstojné podmienky na hranie
  Termín realizácie: 2019
  Predpokladané náklady: 1 000,- eur

- **2.5.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí**
  Cieľ projektu/aktivity: Podporovať kultúrny a športový život v obci
  Termín realizácie: od 2019 každoročne
  Predpokladané náklady: 4 000,- eur ročne

- **3.1.1 Zmena systému zberu zmesového komunálneho odpadu**
  Cieľ projektu/aktivity: Motivovať obyvateľov, aby produkovali čo najmenej zmesového odpadu
  Termín realizácie: 2019-2020
  Predpokladané náklady: 3 000,- eur

- **3.1.2 Obstaranie kompostérov**
  Cieľ projektu/aktivity: Zvýšiť úroveň vytriedenia odpadov v obci zabezpečením vhodných nádob na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu pre potreby obyvateľov
  Termín realizácie: 2019
  Predpokladané náklady: 2 500,- eur

- **3.1.3 Osadenie polopodzemných kontajnerov pri ZŠ**
  Cieľ projektu/aktivity: Zvýšiť úroveň vytriedenia odpadov v obci osadením nádob na triedený odpad
  Termín realizácie: 2019
  Predpokladané náklady: 5 000,- eur

Návrh

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	**1.4.1 Rozšírenie verejného vodovodu v lokalite Skaličné**
Cieľ projektu	Zabezpečiť obyvateľom dostatočný prísun pitnej vody
Termín	2019
Garant	Obec Povina
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	5 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet
Výstupy	Vybudovaný vodovodné prípojky
Užívatelia	Obyvatelia obce

2020

- **1.3.1 Osadenie orientačných tabúľ v intraviláne obce**
  Cieľ projektu/aktivity: Zabezpečiť kvalitnú orientáciu (značenie) v obci
  Termín realizácie: 2020
  Predpokladané náklady: 3 000,- eur

- **2.1.1 Zmeny a doplnky územného plánu**
  Cieľ projektu/aktivity: Prispôsobiť územný plán aktuálnym potrebám obce
  Termín realizácie: 2020-2021
  Predpokladané náklady: 5 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	**1.3.2 Výstavba cesty okolo cintorína - pravá strana**
Cieľ projektu	Vybudovať kvalitnú miestnu komunikáciu
Termín	2020
Garant	Obec Povina
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	25 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátny rozpočet, EŠIF
Výstupy	Vybudovaná komunikácia
Užívatelia	Obyvatelia obce

2021

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	**1.3.4 Rekonštrukcia chodníkov okolo cesty E75**
Cieľ projektu	Vybudovať kvalitné komunikácie pre peších
Termín	2021-2022
Garant	Obec Povina
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	30 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátny rozpočet, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruované chodníky
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	**1.4.3 Kanalizácia do ZŠ**
Cieľ projektu	Pripojiť budovy v areáli ZŠ na obecnú kanalizáciu
Termín	2021-2022
Garant	Obec Povina
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	90 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátny rozpočet, EŠIF
Výstupy	Budovy pripojené na kanalizáciu
Užívatelia	Deti, študenti, zamestnanci...

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	**3.2.1 Vodozádržné opatrenia na ul. Malá**
Cieľ projektu	Realizovať preventívne opatrenia pred povodňami
Termín	2021
Garant	Obec Povina
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	200 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátny rozpočet, EŠIF
Výstupy	Zrealizovaný súbor opatrení
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	**3.2.2 Vodozádržné opatrenia v extraviláne obce**
Cieľ projektu	Výstavbou hrádzok realizovať preventívne protipovodňové opatrenia na prítokoch Povinského potoka
Termín	2021-2022
Garant	Obec Povina
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	30 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátny rozpočet, EŠIF
Výstupy	Vybudované hrádzky
Užívatelia	Obyvatelia obce

Návrh

Zoznam tabuliek, grafov a formulárov

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov 10
Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát 11
Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálnych odpadov pre domácnosti 14
Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva 14
Tabuľka 5: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín 18
Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity 20
Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti 20
Tabuľka 8: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí 21
Tabuľka 9: Vývoj nezamestnanosti v obci 22
Tabuľka 10: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2018 22
Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.12.2018 24
Tabuľka 12: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody 25
Tabuľka 13: Byty podľa obytných miestností 25
Tabuľka 14: Byty podľa obdobia výstavby 25
Tabuľka 15: Vybavenie technickou infraštruktúrou 26
Tabuľka 16: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2019) 27
Tabuľka 17: Kultúrno-spoločenské podujatia v obci v roku 2019 28
Tabuľka 18: Infraštruktúra kultúry a športu 28
Tabuľka 19: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb 29

Tabuľka 20: Subjekty podľa právnej formy v obci Povina 30
Tabuľka 21: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2018; v ha) 31
Tabuľka 22: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2018 (eur; netto) 33
Tabuľka 23: Náklady a výnosy v roku 2018 34

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Povina 15
Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2009-2018 16
Graf 3: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2009-2018 16
Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2009-2018 17
Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2018 18
Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania 19
Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2018 23
Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2018 24

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR 6
Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR 7
Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR 7
Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu 7
Formulár 5 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR 35
Formulár 6 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií 37
Formulár 7 (A8): STEEP analýza 42
Formulár 8 (A10): SWOT analýza 43
Formulár 9 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov 48
Formulár 10 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí 51
Formulár 11 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR 55
Formulár 12 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce 57
Formulár 13 (R1): Akčný plán 63
Formulár 14 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania 66
Formulár 15 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia 68
Formulár 16 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica 69
Formulár 17 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR 70
Formulár 18 (F3): Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov 74
Formulár 19 (Z1): Schválenie PHSR 75

Návrh